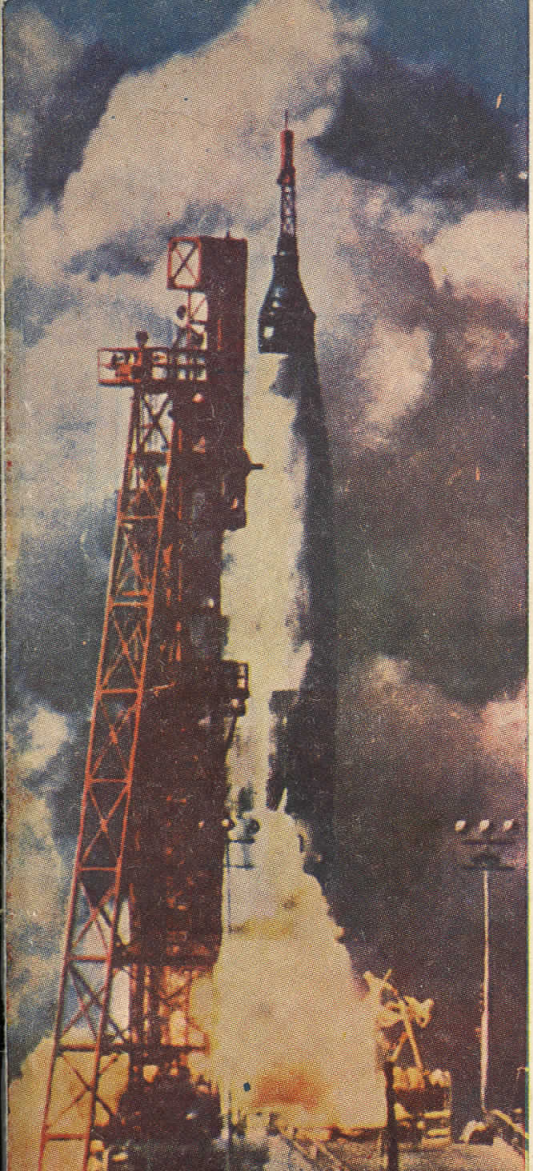

PREMA SVEMIRU

26915

FRANJO IVANUŠEC:

Prema svemiru

OPATIJA 1965

S dopuštenjem redovničkih i crkvenih poglavara
Izdao i odgovara: Franjo Ivanušec, Opatija, Rakovčeva 12.

Tisak: Tipografija, Đakovo IV/1965.

Prema svemiru

1. na startu
2. početna faza putovanja
3. nema više povratka
4. na cilju, koji je samo predah
5. pomoć na putovanju

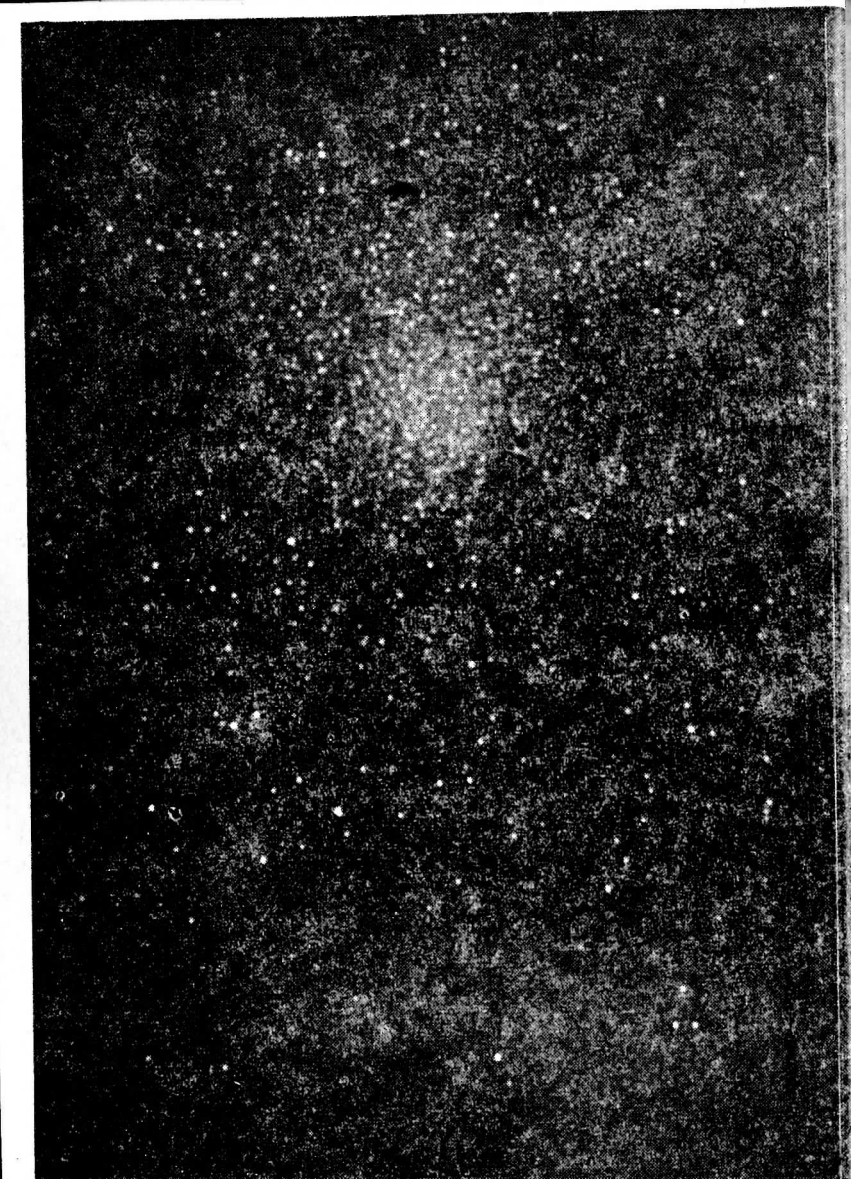

»Biti dobar je avantura mnogo veća i smionija, nego obići svijet raketom.«

Visine nas zovu...

Već smo na to i navikli! Bez njih ne prođe gotovo ni jedan mjesec u ovih zadnjih nekoliko godina. Svaki čas vine se u goleme prostore svemirskog beskraja neka nova r a k e t a.

Uskoro će završiti i sedam godina »svemirske ere.« Jer, to je počelo onog listopadskog dana, kad se prvi umjetni satelit zaputio na kruženje oko zemlje.

Stvaraju se i izbacuju u svemir nova nebeska tijela. Krećemo na daleka putovanja. Na sve strane traže se austronauti. A kakvi u prvom redu?

M l a d i! Prvi i najveći pioniri ovog velikog vremena jesu baš oni, koje život još čeka.

Danas i ja vas želim, mladi moji prijatelji, povesti na putovanje! Veće nego ono na koje krenuše sateliti bez ljudske posade. Pače i dalje od onoga kamo prispješe pioniri osvajanja svemira.

Da li se bojite?

To vas pitanje vrijeđa!! Znam! I zato vas pozivam, ne sumnjajući, da ćete me slijediti. Put ne će biti lagan. A ni kratak! Ali baš to je ono što vas privlači. Zato ćete i krenuti. Zar ne???

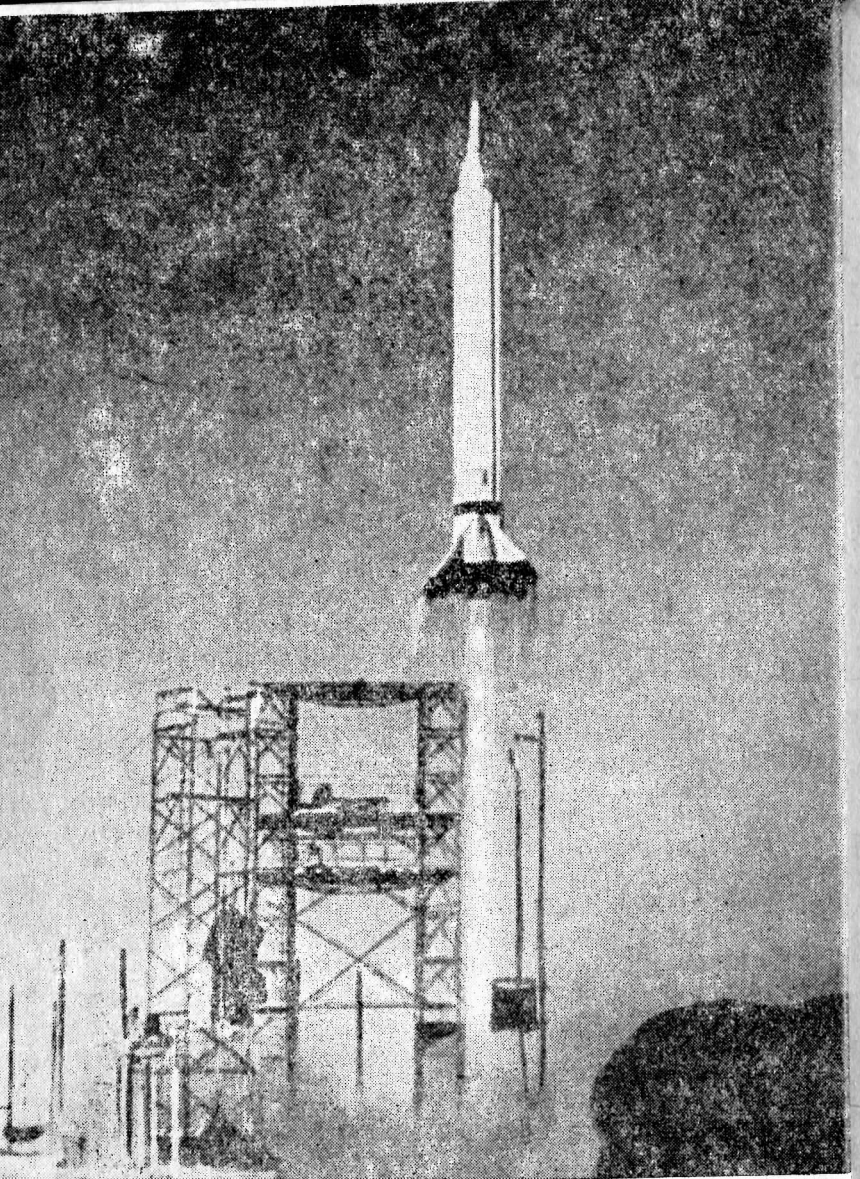

1. Na startu...

»Bog blagosiva čovjeka, ne zato što ga je našao, nego zato što ga je tražio.«

Nedjelja je poslije podne. Oko četiri sata. Na prostranom cintoru pokraj crkve zabavljaju se djeca. Veselo skaču i trče. Prolaznici se čude:

— Što je to danas? Čemu ovolika djeca pred crkvom?

— Zar još ne znate, da su danas započele misije u našoj župi? Sva katolička djeca iz osmoljetke danas imaju svoj prvi i posebni sastanak s misionarom.

— Eno ga! Pogledajte ga pred vratima crkve!

Uistinu! Pred vratima je stajao svećenik. Vedra i nasmijana lica davao je znak dječacima i djevojčicama da se poredaju. Na prsima visi misionarski križ. A oko vrata lijepa, svilena stola ljubičaste boje.

Englezi se šuljaju...

Tri stotine djece nije stalo u klupe. Sjeli su samo stariji. Mlađi su stajali pred pričesnom ogradom. Slušali su svi napetih lica.

»... Mali je Marko stražario – tako je počeo misionar – sa svojim ocem Antunom na zidu. Oštro su gledali mrak, ne bi li primijetili kojega neprijatelja. Najednom Marko povuče oca za rukav.

– Pogledaj, oče! Eno ih!

Antun se naglo podigne. Ugleda grupu od 30 Engleza kako se približavaju utvrđenom gradu, u kojemu se nalazili Francuzi. Nosili su visoke ljestve. U najvećoj tišini nasloniše ljestve na zid. I kao vjeverice penju se gore, da krišom otvore vrata, uđu u grad i osvoje ga.

Ali tu je bio Antun!

Već se zapovijednik Engleza popeo do vrha zida. Jednu je ruku prebacio preko prsobrana. Uhvatio se čvrsto. Sad će se odbaciti i stati na zid...

– A što je Marko učinio? prekine tišinu jedan drugoškolac.

... Marko je dao znak svome ocu. Taj podiže mač i desna ruka engleskog zapovjednika osta na zidu. U taj čas se Antun uspravi. Zgrabi ljestve objema rukama, te ih odbaci od zida. Svi oni, koji su bili na njima popadaše u vodu kao žabe.

Engleski zapovjednik prepozna Antuna. Zaprijeti mu se, da će mu sigurno otići glava, kad osvoje grad..

Takve su prave žene!

Uzalud je bilo sve junašvo Francuza. Nestalo je hrane i oni se moraše predati. Pošalju delegaciju za mir u engleski tabor.

– Dobro! Prihvaćamo predaju... odgovori zapovjednik Engleza. Evo uvjeta: žene i djeca smiju otići iz grada. I **sve što mogu ponijeti, neka slobodno nose.** Nikome se ne će ništa desiti. Ali muškarci koji ostanu u gradu svi će biti pogubljeni. U prvom redu Antun.

Sutradan oko deset sati otvaraju se gradska vrata. Englezi, poredani u bojne redove, gledaju kako najprije idu djeca. Svako dijete nosi na leđima ono, što je smatralo najvrednijim. Iza djece idu žene...

– A što su se one tako duboko sagnule? Kakve to teške terete nose na svojim plećima...? Gledaj, kako su proždrljive! Toliko se natovarile, da se i jedva vuku... tako su govorili Englezi.

No kad su došle blizu, imali su što vidjeti... Svaka žena natovarila je svoga muža na leđa. Svaka mama svoga odraslog sina ratnika. Zadnja se jedva vukla stara baka i nosila snažnog i teškog Antuna.

– Pa što to činite?

– Vi ste rekli, da iz grada ponesemo što možemo. Nismo uzele stvari, nego svoje muževe i djecu...

Kad je engleski zapovjednik vidio vjernost i požrtvovnost francuskih žena, proglasi: Svi su Francuzi slobodni! Nikom se ne smije niša dogoditi. I tebi, Antune, opraštam odsječenu ruku. Zahvali to vjernosti svoje majke, koja te ovako teškoga nosila i spasila...

Misonarev zaključak bio je jasan! I vi, djeco, ovih dana svetih misija morate »donijeti« one koje volite, na svete misije. Razumije se ne na svojim leđima. Nego svojim molitvama i pozivom.

Maja razmišlja.

Maja je ostala na večernjem misijskom programu. Dok su njezine starije prijateljice, obučene u bjelinu,

nosile divni kip Gospe Fatimske u crkvu, ona je stalno razmišljala...

Koga ću ja dovesti na svete misije?

Iznenada se sjeti. Pa jasno! To će učiniti. **Stanka** moram privući. On ide u sedmi razred. U zadnje se vrijeme malo odbio od crkve. Više ne dolazi ni nedjeljom na svetu Misu... I sada je sigurno na kakvoj utakmici.

— Jest! Stanka ću dovesti. On mi je uvijek tako dobar. Kad su me zadnji put neki dečki iz susjedne ulice htjeli za kosu vući, on me obranio... Pače im se zaprijetio, samo ako me pokušaju smetati, da će s njim imati posla... A sjećam se one lijepe jabuke, što mi je dao.

Dok je narod oduševljeno pjevao »Zdravo, zdravo Marijo,« Maja je klečala i molila Gospi Fatimskoj na čast tri Zdravo Marije, da uspije njezina »akcija«. Gledala je s pouzdanjem u divne Gospine oči. U njima je čitala zadovoljstvo i veselje. Kao da Gospa blagosiva njezin pothvat... A što Gospa blagosiva, to mora uspjeti...

Akcija.

Kad god i gdje god djeca idu u školu — polako se vuku. A kad god i gdje god idu iz škole — uvijek im se žuri... To je nepisani zakon đačkog naroda.

U ponedjeljak iza obuke Maja je dobro pazila na Stanka. Ovaj je podigao tašku pod ruku, zabio ruke u džepove od hlača, te veselo krenuo svojoj kući.

— Stanko! Dobro si danas uspio na satu matematike. Veoma si lijepo izradio onaj zadatak.

Dečko se okrene i prepozna Maju. Malo crvenilo pređe mu preko lica. Vidjelo se, da mu njezina pohvala godi više nego da ga je pohvalio sam direktor škole.

— Znadeš, matematike se baš ne bojim. Više se strašim one dosadne povijesti i zemljopisa.

— Ej da si bio sinoć na misijama! Vidio bi, kako je misionar baratao s matematičkim podacima, kad je govorio o zvijezdama...

— Na misijama?

— Pa da! Zar ti to još i ne znaš, da su došli misionari? Ostat će kod nas punih osam dana... Divno govore... Znaš, ne bi li i ti išao na misije?

— Ne volim praznu crkvu!

— Prazna crkva? Da si sinoć bio na dočeku Gospe, vdio bi, kako je puna puncata svijeta. Samo djece bilo je preko tri stotine...

— Ali ondje su osim djece samo stare bake?

— Nipošto! Moj tata je bio. A i susjed Mijo, koji već deset godina nije bio u crkvi...

— Ma znaš, dosadno je ondje...

— Samo ti dođi, vidjet ćeš. Nema tu dosade. Čas molimo, čas pjevamo. Onda nastupa misionar. Velik je i visok kao jablan. Zatim neki drugi. On je manji, ali je zato okrugao... Govore tako da ih cijela crkva sluša otvorenih usta... A kad zaori s kora pjesma »**Misije zovu, sestro i brate, Isus i Marija čekaju na te**« — onda se čovjek osjeća kao u raju... Znaš, Stanko, a i ja bih se veselila, da dođeš...

I, pošto je anđeoskom strpljivošću razbila njegovo neraspoloženje prema misijama, Stanko joj obeća, da će se večeras vidjeti u crkvi.

Lokot je popustio.

Te je večeri Maja napeto gledala, hoće li se pojaviti Stanko. I zaista! Kad je narod počeo moliti krunicu, primjetila je, kako se malo nesigurno prekrižio svetom vodom i smjestio blizu vrata. I nehotice djevojčica baci pogled na lik Gospin.

– Majko, ja sam svoju dužnost izvršila. Sada je na tebi red!

Misionareva odlučna riječ odzvanjala je prostranom crkvom. Da se može što bolje čuti, postavljeni su i zvučnici. Jedan se nalazio upravo na stupu, pokraj kojega je stajao Stanko.

»... Oko ponoći, tako je govorio Božji poslanik, vratio se otac kući. Bio je pijan.

– Ivice, brzo ustani i obuci se!

Trinaestogodišnji dječak sav prestrašen skoči iz kreveta. Brzo se obuče. Što će sada biti? Otac ga mrko pogleda:

– Za mnom! Tiho, da nas nitko ne čuje.

Izišli su u dvorište. Ali onda ne krenuše na cestu. Nego prema vrtnim vratima. Kroz vrtove su se oprezno približavali središtu mjesta. Iznenada se nađu u crkvenom dvorištu. Otac oprezno obije lokot na vratima sakristije. Uđoše u nju.

– Ivice, gdje župnik drži ključ od svetohraništa? Ti si ministrant! Ti to znaš.

– Oče, a što će ti ključ?

– Kako možeš tako glupo pitati? Ukrast ćemo kalež. On je od zlata. Šteta da stoji ondje bez koristi. Za njega bi mogao kupiti mnogo rakije...

Ivica nije htio odati ocu mjesto, gdje se čuvao ključ. Znao je, da je to zabranjeno. Otac u srdžbi uzme željeznu motku. Njome je toliko udarao po djete tu, da se ovaj sav okrvavljen srušio na zemlju.

U jutro, kad je župnik došao u sakristiju, nađe mrtvog Ivicu...«

Šlager ga ne zanosi...

Stanko nije mogao zaspati. Ležao je otvorenih očiju i gledao strop. Mnoštvo dojmova prve misijske večeri prolazilo je kroz njegovo čestito mladenačko srce...

– Zašto Ivica nije htio reći mjesto ključa...? Pa misionar je na to odgovorio. Time bi upropastio svoju dušu...? Nešto se tu mora promijeniti...

Jer duša je iznad svega... Ona je najvrednija na čitavom svijetu. Kad je Bog odlučio hraniti dušu, nije našao druge hrane, koja bi je bila dostojna, sam je postao hrana duše po svetoj pričesti... Isus bi ponovo umro na križu za spas samo jedne duše... A ja? Što ja radim za svoju dušu? Pomažem li drugima da spase svoje duše...? Nešto se tu mora promijeniti...

U susjednom stanu čuli su se zvukovi poznatog šlagera. Njemu je u ušima zvučao drugi napjev: »Raspeti moj Spasitelju! Duši mojoj sada daj pokajanje, oproštenje! Poslije smrti vječni raj...«

Artiljerijska vatra.

Misije su se sviđale Stanku. Više ga nije nitko morao opominjati da ih pohađa. Pače je nagovorio dvojicu svojih kolega da prisustvuju staleškoj konferenciji za mladež od 13. do 15. godine...

Slijedećeg dana zapao je Stanko pod artiljerijsku vatru misionara. Ovaj je pucao najtežim topovima. Bila je **propovijed o paklu.**

Slikovitim bojama opisivao je strašnu vatru, koja prži prokletnike kroz čitavu vječnost... Žmarci su prolazili Stankovim živcima, kad je slušao gromoglasne uzvike:

— Katarino! Postoji li pakao?

— Postoji! I ja sam u njemu!

I sama je Majka Božja djeci u Fatimi očitavala pakleni oganj i strašne muke nesretnika. Raširila je svoje ruke. Iz njih je prosjevao sjaj. Taj je probio zemlju. Djeca su sva zaprepaštena ugledala prokletnike, kako se gube u paklenom ždrijelu. Kao goruće rakete! Iz njega ne će nikada više izići... Djeca su izjavila, da bi gledajući samo tu strahotu umrla od groze, da nisu znala, kako je Gospa blizu.

Ima li sigurnog sredstva da se spasimo od te strahote? Ima!

Očajno srce.

»Tome su mladiću bile 24 godine. Ali ga pograbila galopirajuća sušica. Liječnici su digli ruke od njega. Nema mu sapasa.

— Sinko, nagovara ga otac, daj se lijepo ispovijedi i pričesti. Bit će ti lakše na duši. A po tom sigurno i na tijelu...

— Oče! nemoj mi govoriti o ispovijedi! Ja ispovijedi ne trebam! Ja vjere ne trebam na samrti, kako je nisam trebao ni za života!

Majka je sva očajna. Sin će joj umrijeti. I to nepomiren s Bogom. **Kud li će njegova duša?** Oh, Bože, samo da ona ne propadne...

Svaki pokušaj pomirenja s Bogom bio je uzaludan.. Ipak se majka sjeti, što treba učiniti. Pošalje automobil u susjedni grad. Ondje se nalazio mladi kapelan, koji je bio kolega njezina sina u ranom djetinjstvu...

— Dođite, tako je pisalo u listu, dođite i spasite dušu moga djeteta, a svoga prijatelja...

Ni prijatelja nije htio poslušati. Štogod bi taj pripovijedao, sve bi rado pratio. Ali čim bi počeo o Bogu, vjeri, duši, ispovijedi, odmah bi planuo: O tome mi nemoj govoriti...

Konačno kapelan krene kući. Htio je već izvana zatvoriti vrata bolesnikove sobe, kad se sjeti i dovikne:

— To će biti prvi puta, da Srce Isusovo ne će ispuniti svoga obećanja.

— Kakva obećanja? zainteresira se patnik.

— Zar se ti ne sjećaš? On je obećao spas duše onima, koji kroz devet prvih petaka pristupe uzastopce svetoj pričesti. Zajedno smo to skupa ovršili. A sada ćeš izgubiti dušu, jer odbijaš svećenika...

Bolesnik je slušao. Sjetio se svoga djetinjstva. Onih veselih i vedrih dana i časova, kada je išao u prve petke na Pričest... Kako je onda bio sretniji i zadovoljniji... Najednom ga nešto zahvati za srce. Bila je to Božja milost.

— Prijatelju, i ja bih htio spasiti dušu!

Ispovijeđen, pričešćen, ojačan svetim sakramentom pomazanja, predao se ovaj mladić Božjoj ljubavi. Ona ga nije iznevjerila.«

Legitimacija za nebo

Stvar je zainteresirala Stanka. Zadivio se nad vjernošću Kristova Srca. Iznenada se diže i zapita misionara.

— Da li je to moguće? Tako mali novac, a tako velika zarada?

— Dobro si rekao. Isus traži malo — devet uzastopnih pričesti u određeni dan — a daje neizmjernu nagradu: spas duše.

— Kada dakle treba primiti te pričesti?

— Kroz **devet prvih petaka.** I to baš prvih petaka u mjesecu. Ne prvih nedjelja!

— Može li se taj niz prekinuti?

— Može! Ali ne i nastaviti, nego početi **iz početka.** Devet pričesti kroz devet prvih petaka, kako smo rekli, treba primiti uzastopce. U neprekidnom nizu...

— To znači zapravo dobiti **ulaznicu za nebo!**

— Onaj koji na pravi način obavi ovu spasonosnu devetnicu, dobiva legitimaciju za nebo... Pa i onda može biti siguran za svoje spas, ako i zaboravi u svom životu na Boga, kao ovaj mladić. Pače ako i iznenada dođe čas smrti, Bog će mu dati priliku da se s Njime pomiri.

Zlatna knjiga.

— Da li se negdje upisuje, tko vrši Veliku Devetnicu?

— Imena svih onih, koji budu obavili Veliku devetnicu spasa, bit će zasipana na nebesima. Na kraju te velike akcije njihova imena, ako sami na to pristanu, poslat će župnik u Zagreb. Ondje postoji »Zlatna knjiga.«

U tu knjigu se zapišu svi oni, koji su u našoj državi ispunili uvjete božanske dobrote. Ta se knjiga čuva u Hrvatskom narodnom svetištu Srca Isusova.

— A da li se dobiva kakav vanjski znak kao potvrda?

— Svaka takva osoba dobiva i **malu diplomu.** Po njoj postaje dionik svih molitava, oprosta i dobrih djela, što ih vrše članovi velikoga svjetskoga gibanja Apostolata Molitve. U ovaj je učlanjeno oko 40 milijuna ljudi...

Odluka je pala.

Kad je Stanko bio na putu kući, neprimjetno mu se približi Maja. Radoznalo, a ujedno i moleći, zapita:

— Hoćeš li, Stanko, početi i ti?

— Hoću! A ti?

— Svakako!

Velika životna odluka je sazrela. Međusobno su se pogledali. Jedno drugom pročitalo je u pogledu veselje. Ali i spremnost na žrtve.

Svemu dođe konac.

Uistinu su misije velika stvar. Pokrenula se čitava župa na Božji put. Prizor u subotu navečer, kada su biljade svjećica gorjele za vrijeme procesije, nitko ne može i ne će zaboraviti.

Biti misionar znači mnogo! Oh, kad bi ih bilo više...

U nedjelju je bila zadnja, zajednička dječja misa. Skupa sa Stankom skupilo se oko pet stotina. Zna se po tome, jer je na kraju svaki dobio medaljicu Majke Bož-

je... Na koncu Mise, evo misionara s velikim križem u ruci. Njegova propovijed pobudila je posebnu pažnju...

Bila je riječ o **astronautima!** Osvajačima svemira!

Operacija Apollo...

»... Tako se zove pothvat kojemu je neposredni cilj poslati prve ljude astronaute na Mjesec. Stajat će najmanje 30 milijardi dolara. Ove bi trebalo utrošiti za idućih pet godina tj. do 1970. godine. Nadaju se da bi se tada prva grupa iskrcala na Mjesecu...

Jedan od učenjaka se potrudio izračunati što bi SAD mogle postići, kad bi se odrekle toga plana i spomenutih 30 milijardi upotrijebile u druge svrhe...

— Što bi se dakle za taj novac moglo postići?

Povećala bi se plaća svim američkim učiteljima i profesorima za 10 posto.

Svako od 200 manjih sveučilišta moglo bi dobiti pomoć od 10 milijuna dolara.

Sedmogodišnja stipendija od 4.000 dolara na godinu za 50.000 mladih učenjaka i inženjera.

Moglo bi se uložiti 200 milijuna dolara za osnivanje deset novih medicinskih sveučilišta.

Izgradilo bi se po jedno potpuno sveučilište za svaki od 57 naroda, koji su pristupili Organizaciji Ujedinjenih naroda poslije osnivačke skupštine.

Tri nove potpore, koje ne bi po bogatstvu i mogućnostima zaostajale za glasovitom Rockefellerovom ustanovom.

Ostalo bi još 100 milijuna dolara. Oni bi se mogli utrošiti za proširenje nauke i kulture...

Žrtve se traže...

Koliko se mora žrtvovati, da se dođe do Mjeseca! A ljudi će to i učiniti. Jer, nema velikih ciljeva bez velikih žrtava...

Spasiti dušu veći je pothvat nego prispjeti na Mjesec. Putovanje prema rajskoj domovini jest dalje. Cilj je trajniji. Kud i kamo uzvišeniji...

Bez žrtava nema ni spasa duše.

U našim misijama išli smo samo za jednim ciljem: osigurati spas duše. Načela su postavljena! Metoda ocrtana. Ali sada zapravo počinje glavni dio misija — ostvariti taj plan. **Izvršiti tu misao po velikoj devetnici** prvih petaka, koju ćete vi započeti...

Misionari ne bi izvršili svoga zadatka, kad ne bi sva djeca, što su sudjelovala na misijama, krenula na to veliko nadsvemirsko i nadastronautsko putovanje. Istina, trebat će za to žrtava. Kukavice ne će moći izdržati... Ali među nama takvih kukavica nema!

Zakletva.

— Podignite tri prsta u zrak.

Šuma dječjih ruku ustremi se prema nebesima. Svi stoje i čekaju ozbiljna lica na čas velike, životne zaklетve.

— Vjerujete li u Boga Oca Svemogućega Stvoritelja neba i zemlje?

— Vjerujemo! odjekne prostranom crkvom kao grom!

— Vjerujete li u Isusa Krista Boga i Spasitelja našega?

— Vjerujemo!

Hoćete li svoju vjeru čuvati čitavoga svoga života?

– Hoćemo!

– Hoćete li krenuti na najodlučniji, ali i najsigurniji put spasenja duše po Velikoj devetnici spasa?

– Hoćemo! Hoćemo! Hoćemo!

Obrazi su gorjeli sjajem, a srca plamenom. To je mladenačka riječ kršćanskog naraštaja atomskoga doba. A mladež atomskog vremena zna za žrtve. Spremna je na teškoće. Ona će svoju riječ ispuniti . . .

I Stanko. On pogotovo! Jer u njega je velikodušno srce . . .

Ljudima je lakše izložiti se tuči puščanih metaka nego jednom podrugljivom smiješku . . .

Isuse, daj da me ljudski obzir ne odvuče sa započetoga puta. Želio bih biti nezavisniji od ljudi da bih bio bliži Tebi!

»O meni zavisi da li ću biti samo materija ili biće združeno s Bogom!«

2. Početna faza putovanja

»Čovječanstvo **ne će vječno** ostati na Zemlji!«

To je natpis na skromnom obelisku, koji je ujedno i nadgrobni spomenik u perivoju grada Kaluge. U tom grobu leži Konstantin Ciolokovski, odavno već nazvan »otac astronautike.«.

Ove riječi imaju dublji smisao! Mnogi ih ne shvaćaju potpuno. One su odjek težnje za vjernošću. Za Bogom! Ljudsko srce ništa ne može zadovoljiti i umiriti. Treba mu Božjih širina i daljina...

Čovjek je stvoren za svemir! Za Božji svemir! Za Boga!

»Ne ćemo ni u kojem slučaju dopustiti da nas netko zapriječi u neprekidnom vršenju pokusa za pokusom! Želimo ostvariti lijet kroz svemirski prostor... Dok jednog dana ne uspijemo. Pa stajalo koliko mu drago.«

Tako je govorio veliki inženjer raketa Robert Hutchins. Govorio i radio. I ostvario je svoj cilj.

Ni mladi naši prijatelji nisu nakon misija dopustili, da ih išta spriječi u ostvarenju njhova zadatka. Od jednoga prvoga petka do drugoga prolazili su kao u devet-faznoj raketi. Dok se nisu dokučili sretnog cilja...

Pratimo Stanka, Maju i druge u fazama putovanja! Na raketi spasa!

I. Još samo osam puta

> Veselo srce bere ruže. Žalostan duh vidi samo trnje!

Osvanuo je prvi petak mjeseca svibnja. Sunce je ljubilo cvjetne livade i široke poljane. Ljeskalo se u stotinu boja na svježoj rosi. Zrak je pun mirisa i pjesme slavuja.

Stanko se prene iz sna. Pogleda na sat.

— Sedam je prošlo! A ja moram u crkvu. Na svetu pričest! Do osam biti bezuvjetno u školi!!

Skoči s postelje kao da se ova upalila. Brzo se obuče. Knjige strpa u tašku. Uhvati komad kruha i — čuvajući se dobro, da ne bi što stavio u usta — jurnu prema crkvi.

— Kamo tako žustro? susretne ga stariji prijatelj.

— Čekaj, kuda tako srljaš? začuje iza sebe...

— Idem.. uspio je doviknuti.. I otrči.:

Skoro je srušio ženu s košarom na glavi. Očešao se o visokog gospodina. Ovaj je ljutit zamahnuo štapom da ga dohvati. Ali je uspio kliznuti iza ugla. Ondje je našao prijatelja Vladu. Sad mu je bilo lakše. Izbijalo je upravo sedam i četvrt, kad su ulazili u crkvu.

Župnik je počeo čitati evanđelje. Domala i govoriti.

Imaš li i ti dušu..?

»Na sastanku evropskih pisaca u Lenjingradu od 5. do 9. kolovoza 1963. godine, jedan od književnika izrekao je ovo:

— Želim reći još nešto: **opstoji duša!** Postoji unutarnji svijet svakoga čovjeka!

Dobro je da se ovakova riječ čuje na takvu mjestu. Nije to prvi put, a ni poslednji, da nas pametni ljudi poučavaju u onome u čemu nas je poučila i naša majka.

Čovjek ima dušu.

Medicinska znanost pokazuje da se ljudski organizam potpuno promijeni tokom sedam godina. Kroz 50 godina materija ljudskog tijela se izmjeni sedam puta.

Pa ipak, svaki od nas zna, da smo ostali isti.

Isti sa svojim odgovornostima! Ostali smo iste osobe s istom svojom svijesti.

Po čemu smo ostali isti? **Tko to u nama ostaje isti** i koji se ne mijenja. Materija ne! Dakle jedan novi princip. Novo počelo. Duh! On je u biti neovisan o materiji. On je preživljuje i nadživljuje. Duša je viša, vrednija od materije.

Dobro je to osjetio Tagai Nagashi.

On je službeno proglašen od japanskog cara za »prvog građanina Japana«. Cijeli ga je Japan poštivao kao narodnog heroja.

Bio je šef sveučilišne klinike u Hirošimi, kada je 1945. pala na taj grad atomska bomba. On je preživio tu katastrofu. Ali je tom prilikom očitovao takva djela, da se čitav Japan ponosi njime.

Prije rata nalazio se u Mandžuriji. Ondje sazna: majka je umrla.

Do tada kruti materijalista, prvi puta je počeo razmišljati o majčinoj duši. O njezinu životu iza smrti. Ovako je to doživljavao:

– Moja majka je bila dobra, plemenita. Mučenica svoje djece. A nikada nikakvu plaću nije zato primila. Zar da ona ima istu sudbinu s tolikim zlikovcima? Oni su čitavog života samo zlo činili a nikada ih ljudska kazna stigla nije...? Zar da majka moja i razbojnici jednako svrše..? Gdje je tu pravda? Gdje je tu smisao? Gdje je tu razumnost?

Mora opstojati još jedan život! Po duši...

Nikada se nije čulo da se čovjek, koji je čitavoga života priznavao dušu besmrtnom, toga uvjerenja odrekao na smrtnoj postelji. A koliki su priznali besmrtnost duše, kada im se bilo susresti sa smrću!!! Bezbroj je takovih! Uvijek ih mi svećenici susrećemo!

Baš 30. studenog 1950., oko dvanaest sati u noći, počinila je samoubojstvo nesretna francuska književnica Paule Rignier.

Napisala je više romana. Jedan je dobio nagradu Francuske akademije. Navršila je tek nešto preko dvadeset godina.

One večeri, prije očajnog čina, zapisala je u svoj dnevnik, što ga je ostavila na stolu:

»Ja sam kao žena koja nosi u sebi mrtvo dijete. Ova duša, koju bih morala roditi za vječnost, ona je u meni istrunula prije vremena.«

Duša istrunula prije vremena!

Nije li to starost! Prava starost, kada duša trune. Paula Regnier je govorila u ime mnogih duša svojih suvremenika.

Čovjek ne stari zato što je proživio neki određeni broj godina. On stari, jer napušta svoje ideale. Stari, jer nosi praznu dušu...

Mladi prijatelji, vi imate besmrtnu dušu!

Što nju može ispuniti? Slava... Novac...? Paula Regnier se ubila. Brigide Bardot, poznata filmska glumica, to je pokušala. Slava i novac ne može ispuniti dušu. Ona uz njih samo stari, trune...

Vašu dušu može ispuniti samo ono, što je više od nje. Ono, što ne propada. A to je vječni, dobri Bog...

Jedan razgovor.

Stanko je tek fragmentarno hvatao župnikove riječi. Ali je dobro shvatio i razumio jedno! Ono, što je ponavljao za misija:

»Jednu samo imam dušu! Nju mi daje vječni Bog! Propada li ona ludo, nema većeg od zla tog!«

Iza pričesti se molio žarko:

— Isuse, ja sam krenuo na veliki put. Želim spasiti svoju dušu! Stajalo me što mu drago, taj se put ne prekida! Jer, što mi koristi da cijeli svijet zadobijem, a dušu svoju izgubim . . . ? Kakvu cijenu mi ljudi mogu dati za moju dušu? Na sajmu ljudske robe, nema vrijednosti., koja bi se mogla mjeriti mojom dušom . . .

Sjeti se onoga što je čitao! Razgovara mudrac i mladić.

Mladić: Kada treba početi živjeti kršćanski?

Mudrac: Dosta je da se obratiš samo jedan dan prije smrti.

Mladić: Ali ja ne znam kad ću umrijeti?

Mudrac: Onda je najbolje da se **obratiš još danas . . .**

— Ne znam, hoću li imati vremena svoju dušu spasiti. Ove godine to mogu učiniti! Dakle i hoću . . .

Početak je dobar.

Radostan ulazio je Stanko u školu žvačući kruh. Slasno mu je prijao, premda jutros nije popio svoju uobičajenu kavu.

— Uspjelo mi je! Došao sam u zadnji čas.

Ne manje radosna bila je i Maja. Ona je budno gledala, što se zbiva. U pravi momenat se uplašila, da Stanko nije prekršio zadanu riječ. Ali, kada ga je zagledala onako usopljena i zadahtana, val sreće prostrujio je njezinim čestitim djevojačkim srcem.

Za vrijeme odmora našli su se zajedno. Pronašli su svoje kontrolne listiće i zabilježili iza broja jedan 3. svibnja 1964 . . . Stanko je veselo odahnuo:

— Još samo osam puta . . . !

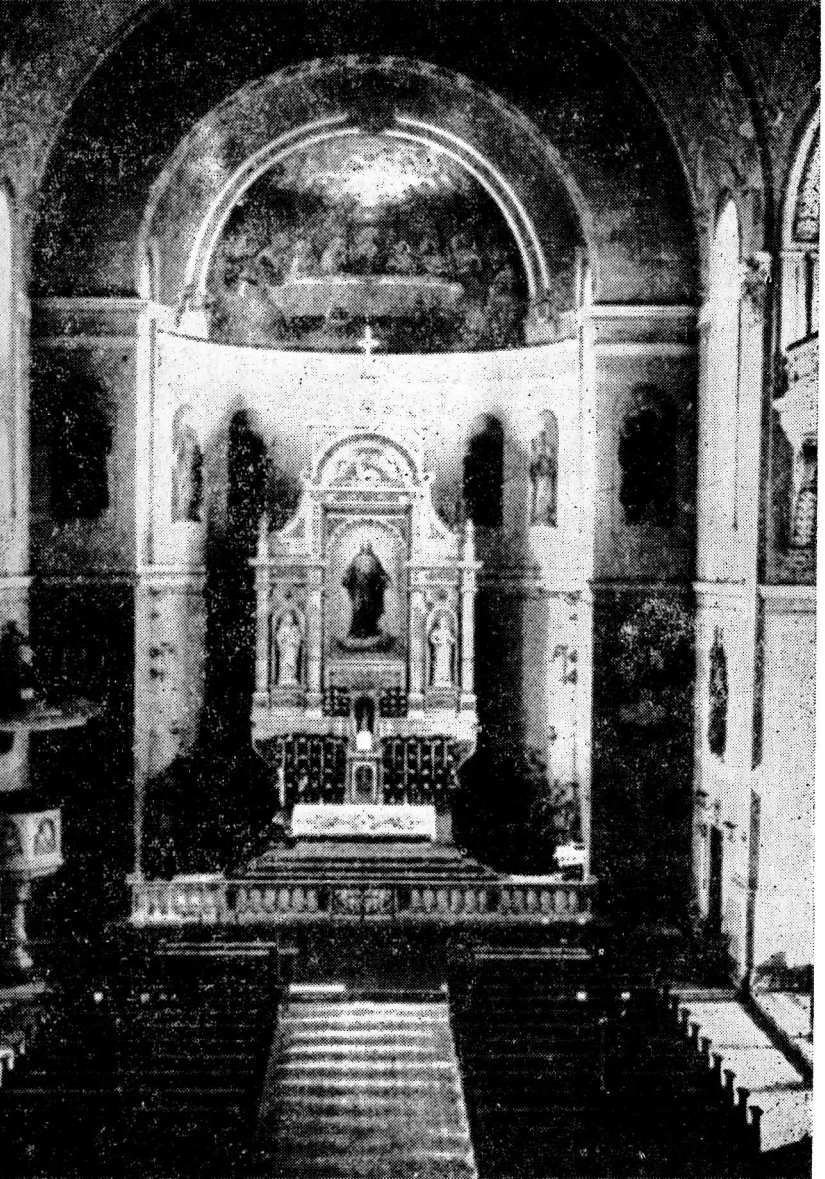

II. Prvi petak u Zagrebu

Imena onih koji promiču pobožnost prema mom Srcu, bit će zauvijek zapisana u tom Srcu.

Tata je pristao. I Stanko može s ostalim dječacima i djevojčicama, koji obavljaju devetnicu spasa, na put. Prema Zagrebu.

Doduše, to za njega nije ništa novo. Jer je već nekoliko puta bio u tom lijepom gradu. Ali danas! Vodila ih je posebna svrha. Naročit cilj.

Žele proslaviti blagdan Srca Isusova. I to u Njegovu Narodnom svetištu. To je ujedno i prvi petak mjeseca lipnja, pa će se zajednički ondje i pričestiti...

Stanko nije sudjelovao u toj procesiji, koja je prolazila lijepim vrtom. Popeo se nekim stepenicama i s prozora gledao veličanstveni prizor. Hiljade svijeća su gorjele kao baklje.

— To nisu samo bake!

— Kakve bake, začu se glas Zagrepčanina Nikice. Gledaj one studentice u modernim haljinama i s još modernijim frizurama.

— A ono su sigurno studenti. Odakle su se toliki skupili? Sigurno ih je neko svijećom tražio po Zagrebu...

— I opet fuliraš! Svake nedjelje na propovijedi u 11 sati, kod koje ja ministriram, ima ih najmanje tisuću... Slušaju pozorno kao i djeca svoga katehetu kod đačke svete Mise...

Otvorene grudi.

Na propovijedaonicu, koja je bila postavljena na prikladnom mjestu u vrtu, penjao se svećenik. Kako se Stanko razveselio prepoznavši u njemu misionara, koji je kod njih držao misije.

»Bilo joj je 28 godina, tako je počeo misionar. Petu godinu već je služila Bogu. Zvala se Marija Margareta Alacoque (čitaj Alakok). Baš na dan 16. lipnja 1675. ukaže joj se Isus iz hostije. Otvorene su mu grudi. A na grudima sjaji Srce. Ona začu ove velike riječi:

— Gledaj ovo Srce, koje je ljude toliko ljubilo, te nije ništa propustilo, nego se iscrpilo i uništilo samo da im pokaže svoju ljubav. A za uzvrat od veće strane ljudi ne primam drugo nego nezahvalnost. Ovu mi u sakramentu ljubavi pokazuju svojim prezirom, nepristojnošću, svetogrđem i hladnoćom... Zato od tebe tražim, da prvi petak iza osmine tjelovske bude posebna svetkovina u slavu mojem Srcu...

Sretna dušo, koja si bila vrijedna gledati presveto Srce i osjetiti svu milinu njegovu!

Bio je to skromni početak silnoga preporoda vjere. Sličan onome, koji se dogodio prvoj Crkvi, kada je nad apostole sišao Duh Seti.

Đavo nije mirovao.

Neprijatelji su vikali: »Zar da srce bude znak evanđelja? Nikako! Nego samo goli, teški križ! Mi da se s ljubavlju i češće približavamo svetoj priečsti? Ne! Nego samo sa strahom! I to rijetko! I samo izdaleka! Kao Židovi pod Sinajem!«

Oni su se bojali, da se novom pobožnosti ne iskvari vjera. Udri dakle po Srcu Isusovu.

Pristaša se našlo lako među onima, koji vole lagodan život. Jer ova pobožnost traži revnost... Još lakše među onima, koji su prijatelji duha ovoga svijeta. Ova pobožnost gazi lažni obzir.

No, badava njihovo vikanje i proganjanje.

Kad su crkveni poglavari vidjeli da narod dobro shvaća misao Srca Isusova, i da po njemu dolazi do milosti s neba, odobrili su je i potvrdili. Na molbu poljskih biskupa godine 1765. dopustiše svetkovinu Srca Isusova. Protivnike ove pobožnosti osudi papa Pijo VI., a Pijo XI. odredi, da se u Crkvi slavi blagdan toga Srca najsvečanije.

»U Srcu Isusovu sva je nada Crkve!«

Tako je uskliknuo papa Leon XIII. i posvetio mu cijeli svijet. Ostvarile su se riječi svetice Srca Isusova: »Srce Isusovo kraljevat će usprkos svojim neprijateljima i zavladat će srcima...«

Srce Srcu.

Uz pjesmu »Do nebesa« narod se vraćao u veličanstvenu baziliku. To je najveća i najljepša crkva Srca Isusova u našoj domovini.

Veliki se oltar ljeskao u moru svjetla. A na njemu mili lik Krista Gospodina. Raširenih ruku. Otvorena Srca. Kao da sada izlazi iz Njegovih ustiju onaj vječni

uzvik: »Dođite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti.«

Stanko se pričestio. Dok se zahvaljivao, najednom mu prostruji dušom ova misao:

— Kako bi ja ljubio Kristovo Srce, da sam ga prije poznavao! Ali sad ga znam! Sad ću ga i ljubiti. Pa i onda, kada bude teško...

Sjeti se, što je župnik nedavno pripovijedao:

Na tvornički stol staviše za ruglo križ. Žele vidjeti, što će reći novi namještenik. Znali su ga kao dobra katolika. On opazi križ. Shvati njihovu nakanu... Vedro se nasmije. Zatim **uzme križ i zagrli ga.** Potom ga objesi iznad stola. Krista pobjednika...

— Da li bih i ja imao toliko smjelosti? Isuse, ovdje u Svetištu tvoga Srca, na oltaru domovine, u srcu našega naroda, ja Te molim, daj da Te ljubim sve to više...

III. I na ljetovanju se može

> »Sačuvaj me, Bože, da s požudom gledam one, koje bi mi trebale biti sestre. Bolje bi mi bilo da sam mrtav.«

Školska se godina lijeno približavala kraju. Kao zasoptana mašina, kojoj je nestalo goriva. Svojom sporošću željela je napakostiti đacima željenima praznika.

Mnogi su dječaci i djevojčice htjeli da ti zadnji dani prolete što brže. I da sretni kao ptice mogu odletjeti u zlatnu slobodu velikih ferija.

Stanko je znao da će ići svojoj tetki na more. Na Rijeku. Ali ga je mučio jedan problem. Kako će ondje s prvim petkom? Hoće li se moći i preko praznika pričešćivati?

— Velečasni, ja ću morati prekinuti putovanje spasa.

— Žašto? iznenadi se župnik.

— Idem na praznike!

— A kamo? Ne ideš valjda u Tursku?

— Idem na Rijeku. Pozvala me tetka. Ona stanuje u predgrađu toga grada. U Zametu.

— A tako! A što misliš ima li na Rijeci katolička crkva? Ima li ondje svećenika i župnika? Da li se na Rijeci slavi prvi petak? Baš u Zametu postoji crkva Srca Isusova... Samo se ti kod tetke propitaj. Sigurno i ona ide u crkvu. Nikakve poteškoće da se nastavi započetim putem svemira...

Glasi s Kantride.

Oko 10. srpnja dobije župnik razglednicu. Pogleda potpis: Vaš Stanko... Zainteresiran pročita.

»Dragi velečasni! Sretno sam prispio na Rijeku. Stan moje tetke nalazi se blizu igrališta nogometnog kluba Rijeke. Gledao sam utakmicu. Pobijedila je Vojvodinu sa 2 : 1. Kupam se u moru svaki dan. Na prvi petak bio sam u lijepoj crkvici u Zametu. Bez ikakve neprilike sam se ispovijedio i pričestio. U svoj kontrolni

listić označio sam i treću fazu moje rakete prema velikom cilju. Pozdravlja vas — — — Vaš Stanko.«

Ljudevit se ne predaje.

Uskoro je Stanko dobio list od župnika. Nije bio dugačak. Ali zato značajan. Upozorio je Stanka na najveću opasnost, što prijeti njegovoj duši preko ferija na plaži Jadrana.

»Dragi Stanko!

Dogodilo se to u jednom ministrantskom konviktu u Kongu. Te večeri nastala je uzbuna u čitavoj zgradi. Što se zbilo?

Iza večernje molitve obilazio je otac rektor po običaju sve spavaonice, kad li primijeti, da je jedan krevet prazan. Bio je to krevet maloga Ljudevita, crnog dječaka od 14 godina.

Gdje bi mogao biti Ljudevit?

Otac rektor probudi potiho dva najstarija pitomca da mu pomognu tražiti. Pogledaše u učionice. U kapelicu. U blagovaonicu. Na dvorište i u vrt. Pretraže šupu, podrum. Zaviriše svakamo, gdje su mogli i pomisliti, da bi morao biti... No Ljudevitu ni traga.

Napokon je pater rektor morao za tu noć završiti traganje. Neka Majka Božja i Anđeo Čuvar zaštite maloga.

Drugo jutro vrlo rano ode otac rektor u kapelicu. Kad je ulazio, prični mu se, da je s propovjedaonice čuo neki štropot. Pođe onamo. I gle! Mali Ljudevit se izvuče iz propovjedaonice.

— Što radiš ovdije? reče otac rektor malo ljutito. Znaš li ti, koliku si nam brigu i neugodnosi prouzročio? Zašto nisi sinoć legao u krevet skupa s ostalima?

— Oče, odvrati dječak bojažljivo. Ja sam sinoć imao žestoku napast. Dolazile su mi ružne slike, predodžbe i želje. I pomislio sam, ako cijelu noć provedem u crkvi **kod Isusa, da će mi On dati dovoljno snage,** da je nadvladam. A jer sam se bojao, da ćete me tražiti, sakrio sam se u propovjedaonicu...

Stanko, drži se Isusa u svetoj pričesti! To je najbolji način da se sačuvaš čist od grijeha, koji preko praznika mnoge mlade dovede u propast na plažama, kinima i drugim javnim mjestima.

To ti preporuča i zato te moli Tvoj — — — Župnik.«

IV. Okom u oko smrti!

> »Marijo, tvoje je ime na mojim usnama i u mojem srcu od najnježinijih mojih godina. Od djetinjstva naučio sam te ljubiti i zazivati te u pogiblima.«

Sunce se visoko popelo u zenit. Sije svom snagom. Kao da želi istisnuti i zadnji trag zelenila iz požutjelih njiva i tratina.

Vrućina i prašina na sve strane. Nije ni čudo. Približava se blagdan Lica Gospodnjega — šesti kolovoza!

Užarenom cestom juri kolona biciklista. Djeca sa strane broje. Ima ih točno 26. Svi siljede jedan drugoga u razmaku od pet metara. Produljila se stoga kolona kao zmija. Čim komu pukne guma, automatski dvojica iza njega zaostaju. I pomažu mu da se što prije zakrpa. Karavana za to vrijeme popusti nešto u tempu, da ih onda lakše stignu.

To su Stankovi kolege. Putuju u veliko svetište Majke Božje. Na Bistricu. S njima putuje i njihov župnik.

Stanko se sretno vratio iz Rijeke kući. Došao je prije no što je namjeravao. I to samo zato, da prispije na ovo mladenačko hodočašće.

Evo ih! Putuju biciklima od rodne kuće sve do cilja. Već su prevalili 40 kilometara. Ali nisu umorni. Kad se putuje zajedno, lakše se podnose i prašina i znoj... Vesela mladost juri sretno i zadovoljno.

Pukao je lanac.

Dospjeli su do sela Laza. Zaustaviše se pokraj poznatog zdenca. Predah prije posljednje etape. Pred njima je opasna uvala puna zavoja i serpentina. Župnik je odlučio da se stavi na čelo kolone. Dečki su mladi. Mogla bi ih zavesti nepromišljena lakoumnost.

— Ja vodim! Nitko me ne smije preticati — Pala je odlučna riječ.

Sve je išlo dobro do četvrtog zavoja. Jure srednjom brzinom niz strminu. Iznenada Stanko osjeti, da mu se ne zaustavlja bicikl. Pokuša energično zakočiti. Ali pedalo se natrag okreće. Jedan pogled, i spozna da se desilo ono najstrašnije.

Pukao je lanac.

Očajna situacija. Strmina velika. Bicikl juri vrtoglavom brzinom. A kočiti se ne može. Prednje »bremze« nije ni imao. A da mu je i funkcionirala, slabo bi mu pomogla na onakvoj padini...

— Dečki! Maknite se! Pukao je lanac... zavikao je sav očajan. Začas se kolona nađe na rubu ceste. Zaprepašteni ugledaše kako Stanko leti uraganskom brzinom. Blijed je! Naslonio se na kormilo. Oči oštro uprte naprijed. Grčevito stišće usnice.

Prisutnost duha.

Pred njim je duboki ponor. Kao munja sijevne mu glavom misao na savršeno pokajanje. Konac je blizu. U srcu zavapi.

— Bože! Smiluj mi se! Žao mi je za sve! Ljubim Te.

— Autobus! Pazi Stanko, autobus dolazi iza zaokreta — poviče Ivica, kad je ovaj letio kraj njega.

Jedan pogled uvjeri ga, da je došao kraj. Sukobit će se sigurno na zavoju s autobusom... Misli lete kao iskre, kad udariš čekićem po užarenom željezu.. Odlučuje svaka sekunda.. U zadnji čas začu glas...

— Skreni s ceste!

Pogled na stranu Pred njim dubok jarak. A preko njega uzak mostić... Tek pola metra široka daska. Iza njega vodi uska, vijugava staza. Puna je kamenja. Naglo zaokreće u brdo... Ali vrijeme se nije smjelo gubiti. Pala je smjela odluka...

Pokret kormana. Bicikl se zanese. Noga na zemlji olakša nagli zavoj. Sačuvana ravnoteža. I bicikl preleti preko daske. Čvrst stisak kormila. Bicikl juri stazom u brijeg. Iznenada sudar o veći kamen.

— Hvala Majci Božjoj!

Sletio je doduše s bicikla. Dobro zaplivao po tvrdom kamenju. Ali život je spašen. Ni njemu, ni biciklu ništa ozbiljnije. Očito čudo Božje dobrote, koja mu je dala toliku hladnokrvnost... Da nije skrenuo na mostić, već odavno bi bio na drugom svijetu.

Prijatelji se sjatiše oko njega. Dršće po čitavom tijelu od živčane uzbuđenosti.

— Čestitam ti, Stanko, zaista si junak! stisne mu ruku župnik, koji je inače bio dosta škrt na riječima. Njegova je pohvala bila zaista veselje za Stanka...

Nakon kratkog predaha, pošto popraviše bicikl, dadoše se ponovo na put. Veselo odahnuše svi, kada iza jednog zaokreta ugledaše Gospin zamak. Dragocijen biser Hrvatskog Zagorja.

Nezaboravni dan.

Nikada u životu neće Stanko zaboraviti toga dana, što ga je sproveo pod okriljem Nebeske Majke. Samo se jedno pitao: — Zašto me moji roditelji nisu ovamo već prije doveli?

Pjevanje »Zbogom, zbogom Marijo...« hiljada hodočasnika na odlasku, kad se natraške povlače prema vratima, gledajući mili lik Gospin, natjeralo mu je suze na oči. Ali ne samo njemu.

Prvi put je u životu osjetio, što znači za katolike imati Majku.

Ispovijedanje u cintoru, pričešćivanje u kapelici sv. Petra, zajedničke pjesme, skladno moljenje krunice prije propovijedi, snažni glasovi zvučnika, uvijek i neprestano ponavljanje pripjeva »Zdravo Marijo...« sve je to u njegovoj mladenačkoj duši probudilo osjećaj sreće i zadovoljstva.

Zaista je to komadić raja na zemlji.

Program života.

Ovu priliku njihov župnik je skoristio da rastumači svojim mladima — među dečkima nalazile su se i djevojčice, koje su stigle vlakom! — svoj nacrt za njihov život. Sjedili su podno križa na Kalvariji.

»Pet elemenata sačinjava nutarnji život svakoga kršćanina. Tako je to izjavio papa Pijo XII. I te elemente on je proglasio programom za svakoga katolika. A ujedno i ciljem, za kojim mora ići svaki dušobrižnik. A ovi elementi su osnovna dužnost svakoga prijatelja Kristova Srca i Njegove svete Majke. Evo ih:

1. Čuvati milost posvetnu u svojoj duši po mjesečnoj ispovijedi i čestoj pričesti. Osobito u prvi petak.

2. Nastojati da nedjeljna sveta misa ne bude samo svećenikova žrtva nego također i naša.

3. Štovati Gospu u svom životu, osobito moleći živu krunicu.

4. Pružiti zadovoljštinu Srcu Isusovu za naše narodne grijehe psovke i nečistoće.

5. Biti apostol! Moliti u smislu Dnevnog prikazanja Apostolata molitve, te djelom. Naročito širenje dobre štampe.

O tim elementima života, govorit ćemo slijedećih pet prvih petaka. Danas dolazi na red prvi...

Krvlju smo poškropljeni.

Prigodom svoje prve i svečane pričesti, mladi je Josip obećao Isusu ovo: nosit ću svoju kokardu bijele boje, koju sam danas dobio za uspomenu, uvijek u svom životu, dokle god ne sagriješim teškim grijehom.

Pošao je u gimnaziju. Najbolji je đak! Ali bijela kokarda od prve Pričesti nije silazila s njegovih prsiju. Znak je to, da milost posvetna nije izgubljena u njegovoj duši. Nije teško griješio...

Vojnička akademija! Koliko opasnosti za njega u kadetskoj školi! Ali na uniformi bijelila se kokarda još uvijek netaknuta. Čista.

Rat! Borbe! Kokarda je još netaknuta. Godine 1871. pogodi ga krhotina topovske granate. Leži smrtno ranjen. Krv je potekla na bijelu kokardu. Prilazi mu vojni svećenik. On skida kokardu i govori:

— Uzmite je i odnesite mojoj majci! Recite, da nije ničim okaljana u životu. Teškoga grijeha nisam počinio. **Milost sam sačuvao.** Jedino je poškropljena krvlju, prolivenom za domovinu..

Dečki su shvatili župnikove riječi. Kad su se našli pred čudotvornim likom Gospinim, Stanku su potekle suze pokajnice niz lice. Ali su bile pomiješane sa čvrstom odlukom:

— Ni moju dušu neću zamrljati blatom teškoga grijeha. Ja ću biti Kristofor — Bogonosac. Uvijek i svagdje.

Shvatio je toga dana da Devetnica Spasa ima nešto drugo postići u njegovoj duši. Ne samo spas vječni! Nego i novi, svježi život pun Krista i za Krista.

Nema više povratka

»Gospodin – prijatelj moj — za ruku me uze. S Tobom ću bez straha do kraj puta.«

I opet je 16. lipnja 1963. jedna raketa poletjela prema svemiru! Astronaut je ugledao onaj široki plavi horizont, što ga ljudsko oko nikada nije vidjelo. I nehotice se zadivio ugledavši Zemlju.

– Kako je lijepa odavde odozgo!

Nije se prestrašio divovske rakete od 20 milijuna konjskih sila, koja ga je izbacila s kozmodroma. Već 20 minuta nakon lansiranja stupio je u radio vezu s drugim kozmonautom, koji je bio u nebeskom prostoru. Slijedeća tri dana neprekidno su letjeli u blizini jedan drugoga. A u prvom zajedničkom krugu bili su udaljeni jedva pet kilometara.

Lijet su nastavili do tačno određenog cilja.

Nakon četvrte pričesti došao je Stanko do linije, odakle nema povratka. Mogao je polako misliti i na svoju budućnost: Što ću učiniti, kada se domognem cilja?

– Znam što ću! tako je govorio. Spremit ću se na nove lijetove. Za druge i s drugima. Bit ću stalan član ekipe Devetnice spasa, i apostol te devetnice među drugima

To je bila meta njegovih molitava za vrijeme druge faze velikoga lijeta prema Kristovu Srcu . . .

V. Sveta Misa, centar života

Pristupam k Božjem žrtveniku! K Bogu koji razveseljuje moju mladost.

Za školskog odmora, lijepog rujanskog jutra, pristupi Maja do Stanka.

— Nisam te vidjela danas ujutro. Da li si zaspao?

— A što je danas? Gdje bi me mogla vidjeti?

— Prvi petak!

— Joj! zaboravio sam na to. Posve ispustio iz glave.

— Nema druge, morat ćeš opet nanovo početi

— Zar se velika devetnica ne može prekinuti. Jedan petak izostaviti, a onda na kraju produljiti za jedan mjesec?

— Nikako! Ako netko prekine, valja se vratiti na start. Nego čekaj! Znaš šta?

— Šta? ?

Škola svršava poslije dvanaest. Mi ćemo ravno iz škole u crkvu. Zamolit ćemo župnika koji još sigurno neće otići u susjedno selo za večernju Misu — da nam oprosti. On će te sigurno pričestiti.

Zamišljeno, učinjeno. Tek je zadnji sat svršio, nađoše se Maja i Stanko, i krenuše prema crkvi.

— O čemu je župnik danas govorio?

— O drugom elementu mladenačkog kršćanskog života. O svetoj Misi.. Zapravo o ministrantu Vilku.. Ispričat ću ti, kako je ocrtao čitav događaj neki čovjek, koji ga je promatrao...

Vilkove cipele.

»Ove zime čuo sam u osvit dana kako klapaju ulicom cipele. Pogledao sam kroz prozor i vidio dječaka, gdje nekamo žuri. Bio je to Vilko, ministrant. Dobro sam ga poznavao.

Zabio ruke u džepove, natukao kapu do očiju i upravo trči prema crkvi. Slijedećih dana prizor se ponavljao. Prolazile su sedmice. A Vilkove cipele jednako dozivale hladnu zoru. Počela me mučiti znatiželja.

— Zašto taj dječak tako hladnim jutrima odlazi u crkvu? Jednoga dana brzo sam se obukao, te iza Vilka uvukao u crkvicu. Počela je Misa. Vilko je ministrirao. Bio je čist, počešljan, crvenih obraza. Meni je postajalo hladno. Trljao sam ruke, tepkao nogama, zagrijavao uši. A Vilko ni da se makne. Sklopljenih ruku, uspravna tijela, vedra pogleda, vršio je svoju pobožnu službu kod oltara.

To me zadivilo. Onako siromašno obučen, s tankim čarapama na nogama. Postidio sam se pred tim malim junakom. Poslije svete Mise dočekao sam ga pred vratima crkve.

— Vilko! Zašto ti jedini od ministranata dolaziš svako jutro u hladnu crkvu? I tako se savršeno vladaš. Mene si evo obratio...

Pogledao me milo ispod oka, a onda bolno rekao:

— Ja dolazim moliti Isusa, **da bi mi se tata vratio.** I mama kaže da će nam ga Isus vratiti....

Suza mu se zacaklj u očima. Okrenu se i ode. Sve mi je bilo jasno. Prije dva mjeseca njegov je tata napustio njega i mamu...«

— Znaš, Stanko, ovaj dečko je razumio vrijednost Mise. Ona je najjača molitva na svijetu. Župnik je rekao da po svetoj Misi možemo najlakše izmoliti ono, što nam treba... Zato jer je to žrtva I s u s o v a. Ona mora biti i naša.

Ja bih bila ministrant!

Župnik nije pravio poteškoće. Odmah je ispovijedio i pričestio Stanka. Nakon toga izišli su iz crkve.

— Gospodine, župniče, ima li mnogo ministranata u svijetu? zanimala se Maja sjećajući se Vilka.

— Još pitaš? Prije kratkog vremena 7.000 ministranata skupilo se samo iz Rotenburške biskupije. Oni su zajednički primili pričest i sudjelovali kod Biskupove Mise. U nagovoru Biskup ih je nazvao »mostom između svećenika i puka...« U Weingartenu se okupilo oko 3.000, u Essenu 4.000, a u Londonu 3.000. Svugdje se ponavljala ista slika. Vedra i nasmijna mladost, koja slavi Boga i služi mu radosno kod oltara

— Kad bih ja bila dečko, ja bih postala ministrant, uzdahnula je Maja žalosno.

Pritom se zagledala u Stankove oči. Kao da mu je htjela reći: Pođi barem ti prema oltaru Božjemu...

Stanko joj nije ništa odgovorio. Ali u duši je shvatio njezin prigovor. Ministranti najsavršenije vrše drugu osnovnu dužnost onih, koji pripadaju Kristovu Srcu. Oni najviše cijene i najbolje prisustvuju svetoj Misi... I najviše imaju koristi od nje...

Polako su odilazili i Maja i Stanko svojim kućama. Župnik je gledao za njima. Mladi su i svježi. Dobri i plemeniti. Nehotice mu pade na pamet ova misao: — Pozovi ih, Gospodine, u svoju službu. Stanko je vrijedan milosti da postane svećenik. A Maja? Zašto ona ne bi Tebi služila u staležu savršenstva?

VI. S Marijom u život

»Roditelji ipak moraju znati da se mi s ovim stvarima mučimo. Zašto nam ne kažu o tome dosta rano?

Bojažljivo i malo uzbuđena srca, pokucao je Stanko na vrata župnikove kancelarije.

— Naprijed, začu duboki svećenikov bas.

— Hvaljen Isus. Velečasni, da li smetam?

— Kako možeš tako pitati? Ovakovi dečki kao ti nikada svećeniku ne smetaju. Oni su mu uvijek i svagda dobro došli.

Stanko je sjeo na stolicu. Prihvatio je ponuđeni bombon, a župnik je zapalio cigaretu...

Dozvolite da vas nešto upitam ... Malo sam u neprilici, kako da se izrazim. Ali to me muči ... Htio bih s time biti na čistu... Vi me znate... Ja obavljam devet petaka. Počelo je to od misija. Prije baš nisam bio najbolji...

— Stanko, slobodno govori. Bez velikoga uvoda. što otvorenije, meni će biti draže.

Ohrabren, zahvatio je mladić u živo. U srž samoga problema.

— U razredu je danas bio govor o seksualnim stvarima. Sudjelovale su i djevojčice. Govorilo se, da je sve to prirodno i naravno. A što je prirodno i naravno — nije zlo. Pače je dobro. Pa prema tome u tim stvarima nema ništa zla... Slobodno je njima se podavati.

— Zar su i djevojčice tako govorile?

— Jesu! Bar neke. Ali bit ću vam iskren, **meni izgleda da je to istina.** Ili bolje, osjećam da tu ima istine. A opet...

— Stanko, slobodno govori. Bez velikoga uvoda. Što **da si** postavio to pitanje... Ti bi zaista htio čuti odgovor na njega.. Ili zapravo na svoj problem.. Jer to i tebe muči...

— Upravo je tako potvrdi mladić živo.

Iza utakmice nema vode.

— Ono, **što spada u sferu spolnog života,** Stanko zapamti to za čitav život, **to je naravno.** Čovjeku prirodno. **A zato i dobro.**

— Jest! Sveta vjera ne gleda na tvoju mladenačku snagu, koja se u tebi počela buditi, crnim naočalima zlopogledje. Ona zna, da je to sam Bog stavio u tvoju narav, u tvoje tijelo. A štogod je Bog učinio, to je dobro. Pače veoma dobro... U tome nema grijeha.

— Onda se možemo slobodno prepuštati ovim željama i nasladama, ako je to dobro i ako u tom nema grijeha!

— E, tu malo pripazi! Da li se smije nogometaš poslije oštro odigrane utakmice napiti odmah hladne vode i leći na mokru zemlju?

— Ne smije! Upala pluća mu je sigurna.

— Da li smije dječak na tašte uči u vinograd i najesti se grožđa do sita, i odmah popiti pola litra vode?

— Ne smije! Njegov trbuh toga ne bi podnio.

— Samo po sebi, da li je dobro piti vodu i jesti grožđe?

— Sigurno!

— A zašto ne smije jesti u spomenutim okolnostima?

— Sama pamet govori: to bi značilo sebe upropastiti!

Bijesni vranci.

— Vidiš, Stanko! Ono, što spada na spolni život samo je po sebi dobro. Bog je to postavio u našu narav zbog uzvišenog cilja. Kada čovjek ponaraste za ženidbu,

kada sklopi obiteljsko gnijezdo, onda je ta snaga određena zato, da se s njom stvaraju novi ljudi.... Da se rađaju novi kršćani, koji će napučiti nebesa... Da budu povod, te Bog stvara nove neumrle duše... Ali, dok još ne ma ovih vanjskih obiteljskih uvjeta, razum nam govori: nemoj se u to upuštati.

— Zašto ne?

— Ako ti i najplemenitiju mladu biljku u proljeće zarežeš i pustiš da njezin mladi životni sok izcuri, ona propada... Ako ti mlade, bijesne konje upregneš u kola i pustiš bez vođica neka lete kako žele, slomit će i tebi i sebi vrat... Ako ti raketu pustiš da leti bez instrumenata za upravljanje, nestat će bez cilja...

— Pa kako treba upravljati spolnim nagonom?

— Ljudski razum! Prosvjetljen vjerom! On ti govori: Suspregni svoju madenačku snagu kao što susprežeš svoj instinkt gladi i žeđi. Vodi i upravljaj snagama instinkta, jer su one slijepe. Upotrebljavaj ih u onim okolnostima i razmjerima, kako je to uređeno po Božjem i naravnom zakonu: unutar valjano sklopljene ženidbe.

Mladež i njihovi narodi.

— Ako sam vas pravo shvatio: naše mladenačke spolne snage nisu nikakvo zlo! Ali ih treba čuvati sačuvane i neobezčašćene za obiteljski bračni život?

— Upravo je tako! Vidiš, i sama priroda se grdno osvećuje onima, koji drugačije postupaju. Pogledaj velike narode. Učio si u povijesti za stare Babilonce, Asirce, Grke i Rimljane... Zašto tih naroda nema više?

— Zašto ih nema? Ne znam!

— Nisu oni istrebljeni od mača! Niti od kuge! A pogotovu ne od gladi. Glavni razlog je bio: njihova se mladež predala spolnom izživljavanju prije braka, i povukla za sobom u propast ne samo sebe nego i narode.

— Može li se to i nama desiti?

— Svakako! **Glavni razlozi zašto narodi nestaju, leže upravo u tome!** Želiš li dobro, ne samo svojoj duši, svojoj samostalnoj sreći, nego i svome narodu, čuvaj svoju mladost! Poštuj svoje tijelo! Znaj obuzdati svoje strasti...

Čuvaj srce!

— Sada ćeš bolje razumjeti, zašto Bog zabranjuje ne samo ružna djela sa sobom i drugima, nego i ružne misli i želje...

— Koji je tome razlog?

— Jednostavan! Što je u srcu, to je i u djelu. Ako se nekom srce okruži kugom bludnosti, to će probiti i u djela... Zato je svaka svojevoljna i svijesna ružna misao i želja teški grijeh. I treba je ispovijediti.

— Kažete svojevoljna i svijesna?

— Gdje nema slobodnog pristanka, nema ni grijeha. A gdje nema svijesti, na primjer u snu ili polusnu, nema ni odgovornosti...

Ima načina...

— Ako jedan mladić upadne u taj grijeh, kako se naj akše iz njega može izvući?

— Čestom svetom pričesti i ispovijedi. To znači da niže više devetnica prvih petaka jednu za drugom. To

je prvo! Apsolutno nužno! A drugo, skoro jednako važno: da svaki dan izmoli jednu posebnu molitvu Majci Božjoj.

– Koja je to molitva?

»O Gospođo moja o Majko moja! Tebi se sav prikazujem! Da pokažem, kako sam ti odan, poklanjam ti danas svoje oči, svoje uši, svoja usta, svoje srce. Naprosto cijeloga sebe. Kad sam dakle sav tvoj, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju.«

– Kada je to najbolje izmoliti?

– I na večer! I u jutro! Uz to dodati tri Zdravo Marije...

Razgovor je naglo prekinut. Došao je neki čovjek po župnika. Mora svećenik odmah teškom bolesniku...

Ali Stanko je dosta čuo... I razumio.

Maršal moli krunicu.

Slijedećeg prvog petka, župnik je govorio svima nešto, što je Stanka još više privuklo Majci Božjoj...

– Imam važnu obavijest za vrhovnog komadanta! Pustite me k njemu! Tako je govorio general Charrier ađutantu maršala Focha, koji je bio na dužnosti pred maršalovim vratima.

– Ne može se unutra! Maršal moli krunicu!

– Maršal moli krunicu? Da li se vi šalite? Vrhovni zapovijednik svih savezničkih snaga! O njemu ovisi sudbina Francuske i polovice svijeta! U tim časovima, kad se radi o takvom trenu...?

– Upravo je tako! I dao mi je strogu naredbu, da nikoga ne puštam. Već 48 sati neprestano radi. Izdaje

zapovijedi, prima izvještaje. Savjetuje se sa generalštabom. Nije kroz to vrijeme imao vremena ni da jede... Ali svoju krunicu ne će propustiti ni za živu glavu...

Novi aktiv.

Dečki i djevojčice nisu se mogli tome načuditi.

– Onda je krunica uistinu nešto veliko i važno!

– Svakako prva i najjača molitva na svijetu je sv. Misa. A iza nje odmah dolazi krunica. Mnogi i mnogi mole svaki dan. Predsjednici država, vojskovođe, državnici, učenjaci, milijuni obitelji mole je zajedno u krugu svoje obitelji...

Složili su se svi, da i oni osnuju među sobom aktiv žive krunice. Po petorica u jednom aktivu.

Zašto petorica?

Svaka krunica ima pet desetica. A svaki pripadnik aktiva žive krunice obvezao se, daće svaki dan izmoliti jednu desetku. Možda i više. Ali svaki dan barem jednu. To je stvar časti. I mladenačke riječi. A ta se ne krši.

Tako će se iz njihovih grupa neprestano dizati molba Gospi, na velike nakane svete crkve, koje su određene za svaki mjesec od Sv. Oca Pape svima kršćanima. A napose onima, koji obavljaju Devetnicu spasa.

Počeli su baš u mjesecu listopadu. Taj je posvećen osobito tome, da Gospu častimo krunicom. Mnogi su nabavili sebi krunice još za vrijeme misija.One u malim školjkama. Misijske. Sa pet različitih boja.

Zelena označuje uvijek zelenu Afriku. Crvena Ameriku jer su tamo živjeli crvenokošci-Indijanci. Bijela - Evropu! Plava - Australiju, koja se nalazi uz plavi Tihi ocean. A žuta - Aziju. Ondje živi žuta rasa.

Stanko je ušao u aktiv, u kojemu se nalazila i Maja. Ona će ga sigurnije sjeti da ne bi možda zaboravio na dužnost aktiva . . .

VII. Dužnost mladih: Zadovoljština!

> Istine, ako nisu poprskane krvlju i znojem, nemaju nikakva korijena!

Početkom studenoga vozio se Stanko u autobusu prema Zagrebu. Kao obično, pun i prepun.

Na jednoj autobusnoj stanici uđe čovjek tridesetih godina. Lijepo je obrijan. Fino dotjeran. Odijelo po najnovijoj modi. Kosa brižno počešljana. Na prvi pogled rekli bi: to je neki kulturni čistunac. Učitelj lijepa vladanja. Ali čim otvori usta, svi promijeniše mišljenje.

Psovka i prostota na svaku riječ. Pozdravlja dobro poznatoga prijatelja i psuje mu od dragosti Boga. Jednoj ženi izvali prostotu, da su srsi prolazili kroz sve putnike... Za svaku rijeć dira Majku Božju najbesramnijim riječima.

Stanko to sluša. Srdžba ga spopada. Konačno, jednom putniku prekipi preko glave.

— Prestanite već jedanputa sa svojim svinjarijama!

— Što me vrijeđate? Kakve svinjarije? Tko govori svinjarije? Što vas briga, kako ja govorim?

No namjerila se kosa na brus. Čovjek, koji se javio nije imao dlake na jeziku. Ni kukavičko srce. Mirno je nastavio.

— Na javnom mjestu zabranjeno je vrijeđati osjećaje drugih. Kad ibste meni mater opsovali, ja bih vas tužio. A da znate, meni je draža Majka Božja nego vlastita mati. Nemojte vi nas vrijeđati . . . Obučeni ste kao doktor, a vladate se kao svinjar . . .I još gore. Jer ni oni toga ne čine.

Cijeli autobus malo da nije zapljeskao rukama. »Pravo mu je odgovorio.« Svi su odobravali. Od konduktera do šofera... Na prvoj stanici nestalo je psovača netragom... Takvi su oni. **Najveći kukavice.** Samo kad se namjere na odlučnu riječ, zašute kao poliveni.

Nemojte me vrijeđati.

Kad je Stanko pripovijedao taj slučaj župniku, ovaj ga zapita:

— A jesi li čestitao čovjeku, koji se ovako junački ponio? Morao si to učiniti. Jer psovka je uistinu naša grehota i sramota. Evo, što se dogodilo jednom našem Dalmatincu u Parizu... Sam pripovijeda...

»Studirao sam na Pariškom sveučilištu. Jednoga dana držao je profesor Francuz predavanje o Sibiriji. Spomenuo je grad Irkutsk. Lomio je jezik, ali nije mogao izgovoriti. Zato napiše to ime na ploču. Ujedno reče:

— Nitko između vas ne će moći izgovoriti ime toga grada.

Ja bez ikakovog naprezanja glasno zaviknem i pravilno izgovorim tu riječ.

— Jeste li vi Rus, kada ovako lako izgovarate to teško ime?

— Nisam! Nego sam Hrvat!

— A tako! Vi imate lijepu domovinu. Kažu, da vam je i jezik jedan od najljepših na svijetu. Ali vaš je jezik — vražiji jezik.

— Gospodine profesore, pazite što govorite! Nemojte me vrijeđati! Kako možete naš jezik zvati vražijim jezikom?

— Ne vrijeđam ja vas! Nego vi sami sebe vrijeđate i blatite. Vi spadate među narode, koji najviše i najprostje psuju na čitavom svijetu. Svoj divni jezik obešćašćujete na najbestidniji način...

Možete misliti, kako mi je bilo onaj čas pri duši. Stid pred kolegama Francuzima. A što je najgore: imao je potpuno pravo!

Od onda ja svakoga prvoga petka pristupam svetoj pričesti. Prikazujem je Srcu Isusovu kao zadovoljštinu za naše grijehe.

Potajno knjigovodstvo.

Srce Isusovo štuje se na najrazličitije načine. Prije svega da ga ljubimo! Da mu se posvetimo! Molitvom također! Osobito je dobro nasljedovati kreposti toga Srca. Ali najbolji način, kako ćemo štovati Isusovo Srce jest, da mu dajemo zadovoljštinu za grijehe svijeta.

Ima bezbroj načina. Nabrojit ćemo nekoje...

— Gledaj da u kući postaviš sliku Srca Isusova na časno mjesto, i da se tvoja obitelj posveti Presvetomu Srcu. Brini se za oltarić, da bude uvijek lijepo ukrašen. Poštuj Isusa pred ovom slikom za sve grijehe u obitelji.

— Kad dođeš u kuću ili izlaziš napolje, pozdravi Isusa riječima: Blagoslovljeno presveto Srce Isusovo.

— Nastoj se kod jela u nečemu svladati: bude li neslano, nemoj dosoliti. Ne bude li po tvom ukusu, nemoj prigovarati, već lijepo pojedi.

— Skupi svaki dan vjenčić Presvetom Srcu za trnovu krunu. Mjesto trnja stavi u njega cvijeće ljubavi: mala svladavanja, žrtvice, duhovne pričesti, kratke pohode u crkve, strelovite molitvice...

— A osobito: zadrži običaj da se svakoga prvog petka, i nakon izvršene Velike Devetnice, redovito pričešćuješ...

Stanko je sve to dobro razumio. Nabavio je mali kalendar, u koji je bilježio najvrednija djela, što ih je činio Isusu za ljubav.

Kao zadovoljštinu. Osobito za mrske psovke...

VIII. Svijet za Krista

Samo moliteljima još može poći za rukom zadržati mač nad našim glavama. I samo svetački život može odgurnuti ovaj svijet pravim smjerom!

Počeo je snijeg padati već poslije podne toga prosinačkog dana. A nije prestajao čitavu noć... Sve je prekrio.

Na ulicama nema nikoga. Ta još je mrak. Nije počelo ni svanjivati. Ali, kakva je ono djevojčica, koja hrabro prti stazu kroz snježni nanos? Visoko diže čizme, a one opet propadaju u bijelu, meku površinu.

U pojedinim kućama tek se pale jutarnja svjetla. Djevojčica se ne boji i ne zaustavlja. Očito zna, što hoće. Veselo potrkuje...

Pogodili ste! To je Maja. Danas je prvi petak. Kad je došla do Stankove kuće, lagano pokuca na prozor.

— Odmah! začu se njegov glas.

I što bi pljesnuo dlanom o dlan, evo ga na ulici. Zajedno se smiju i veselo gaze snijeg. Što je za njih mlade takva zapreka, kad se radi o prvom petku, i to o osmom po redu! Ne bi ih zaustavili ni bregovi snijega. Usput su naišli do Ivice, Vlade, Nade, Katice... I kad su prilazili bliže crkvi, bilo ih divno gledati... Grupa vedre mladeži. Crvenih obraza, zadahtani i sretni nose svoje mladenačko srce Kristu Isusu, kralju mladih.

Probijamo nove prosjeke.

Župnik im je toga jutra život predočio važnost petog elementa kršćanskog života: apostolat. Širiti vjeru među druge. I bližnjega dovesti Kristu.

»Teško onom koji ni za čim velikim ne teži. Koji nema snažnih osvajalačkih želja u životu!

Dvije su vrste ljudi: takvi, koji ništa ne vide! Nijednoga prolaza! Nijedan prodor! Nikavo svijetlo u daljini, ništa drugo osim njihova zanimanja, njihova užitka, njihova »ja«.

Drugi su oni, koji znadu u životu oko sebe gledati duše, u kojima ne živi Bog, a koje valja Bogu privesti; okolinu, koja prezire ili pogrđuje Krista; mnoštvo, koje loši vođe vode u propast..

Svaki onaj, koji je obavio veliku devetnicu, **mora biti apostol.** I to na dvostruk način! Najprije molitvom u duhu dnevnog prikazanja apostolata molitve za nakane Crkve i Pape. Zatim primjerom! A osobito širenjem katoličke štampe.

Uz mučenički stup.

Divlji Irokezi, crveni Indijanci, uhvatiše misonara Lallementa i svezaše uz mučenički stup.

— Sad ćemo vidjeti, kako su bijelci kukavice!

— Kad ga budemo probadali noževima, sigurno će urlikati kao prerijski pas.

Ali se grdno prevariše. Nijedan uzdah, nijedan jauk nije se oteo junačkom Isusovcu. Kad su mu bojovnici

zabadali goruće željezo u meso, on je šaputao tihu molitvu velikom Bogu. Indijanci su bili bijesni, zašto ne jauče?

— Znate li u čemu je njegova snaga? U molitvi! Iščupajmo mu **jezik!** Onda se ne će moći moliti. Morat će zavijati...,

Tako i učiniše. Ali sada je on uzdizao svoje **oči** prema nebesima, i očima molio Božju snagu za sebe. Iskopaše mu stoga oči.

Niti sada se nije čuo nikakav uzdisaj. **Ruke** je podizao prema nebesima i njima prosio milost jakosti. Odsjekoše mu ruke.

I opet nema nikakva izražaja boli i očaja. Indijanci ne znaju, u čemu je njegova snaga. Sigurno zato, što uspravno stoji i svojom se pojavom uzdiže prema gore i ostaje nijem za boli. Zato mu odrezaše **noge.**

Mučenik Kristov i ležeći pokazuje jakost. Konačno mu iščupaše **srce,** znajući da je u tomu njegova snaga.

Tek tada se prestao moliti. Ali i živjeti!«

Ovako 40 milijuna moli.

Župnik nije trebao više [illegible] govoriti o molitvi... Mladi su razumjeli. Bez molitve ne ide...

Stanko je odlučio, da će od sada svako jutro obvezatno izmoliti dragocjenu molitvicu, koju moli 40 milijuna katolika širom svijeta. On će svijesno prihvatiti duh apostolata molitve. Prikazavši sve svoje čine za slavu Kristova Srca i ostvarenje Njegova kraljevstva.

Evo te molitve milijuna!

»Božansko Srce Isusovo! Prikazujem Ti po Bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede. I na sve one nakane, na koje se Ti neprestano pokazuješ na oltaru. Osobito ih prikazujem za svetu Crkvu, Svetoga oca Papu, i za sve potrebe, koje su preporučene članovima apostolata molitve. Amen.«

Župnik je nastavio govoriti i o drugom načinu apostolata. Svi ga mogu lako i uspješno vršiti. Veoma uspješno, kako svjedoči ovaj događaj.

— Najljepša knjiga, koja je izašla na hrvatskom jeziku, jest sveto Evanđelje. Priredio ju je franjevac fra Bono.

Kad je kateheta u jednoj crkvi dobio tu knjigu, proglasio je s propovjedaonice, da se može kupiti u sakristiji. Stoji 600 dinara. . . Za mjesec dana prodano je svega nekoliko komada.

Ministranti su to gledali. Jednoga dana dođu oni starom sakristanu i zatraže, da će oni prodavati tu knjigu.

— Dajte nam nekoliko Evanđelja! Mi ćemo ih raspačati.

— Vi raspačati? Premaleni ste za to. Nema ništa!

— Samo vi nama dajte. Vidjet ćete . . .

— Ovaj narod ne mari za takve stvari. Tu se ne može ništa učiniti. Ni župnik nije prodao više od dvadeset komada. Nemaju ljudi novaca . . .

Ministranti su bili uporni. I dobili su. Za pokus samo deset komada. Stali su kod crkvenih vrata. Na svaka po jedan.

— Gospodo, lijepa knjiga! Najljepša od sviju. U svakoj kući mora biti . . .

Tako su nudili pola sata. I svih deset je otišlo . . . Za mjesec dana prodali su **600 komada Evanđelja.**

Tobože, nesposobni. Ipak šest stotina komada. To je apostolat, kojega ni mnogi svećenik ne učini . . .

IX. Hvala Ti Bože

> Hvala je riječ koju treba znati dokazati! Nije dosta samo je izgovoriti.

Konačno je osvanuo i posljednji prvi petak. Svi ga dočekaše s velikim oduševljenjem. Iza devete svete pričesti, župnik im je čestitao ovim riječima:

— Ovih dana ljudi čestitaju jedan drugome Novu godinu. Takav je običaj. Ali kod toga skoro ništa ozbiljno ne misle. To su prazne riječi, koje ništa ne znače.

— Vi ste doživjeli sretnu novu godinu, jer ste završili Veliku devetnicu. Vi ste sebi osigurali vječno mladu novu godinu u divnom nebu. Rijetko ste kada u životu toliko imali pravo pjevati onu starinsku pjesmu »**Na tom mladom ljetu veselimo** se« kao upravo danas i ovih dana.

— Zato vam čestitam ovaj dan. Završili ste veliko djelo. A Božja Providnost ne će vam se nikada iznevjeriti. Bog će izvesti, ako bude potrebno, i čudo, samo da spasi vaše duše. Evo vam dokaza za to.

Lijepa gospođa.

Subota je 12. travnja 1947. godine. Kod svetišta »Tri izvora« pokraj Rima sjedio je Bruno Carnocchiola.

(čitaj: Karnokijola). Nije bio sam. Pokraj njega se zabavljalo troje njegove djece. On je po zanimanju tramvajski namještenik.

Dok su se mališi igrali, otac je sastavljao govor. Htio ga je održati mladim protestantima. U njemu je odlučio žestoko napasti i pogrditi djevičanstvo Gospino. On, bivši katolik!

I upravo kada je razmišljao, koje će hule iznijeti protiv Majke Božje, začuje glas djece:

— Tata! Tata!

Podiže se i ugleda čudan prizor. Njegov dječačić od četiri godine kleči pred otvorom pećine. Ruke su mu sklopljene. A usta šapuću:

— Lijepa Gospođa! Lijepa Gospođa!

Čas iza toga baci se na koljena i njegova kćerka od 10 godina. Domala i drugi sin. Oni, kojima je bilo zabranjeno sklapati ruke pred likom Majke Božje, sad kleče i ponavljaju:

— Lijepa Gospođa! Lijepa Gospođa!

Najednom Bruno osjeti, kako ga je nešto zablještilo. Za čas ugleda i on sam divnu ženu. Ona mu počne govoriti. Razgovor je trajao preko jedan sat... Među ostalim, rekla mu je i ove riječi...

— Ja sam Djevica od Objave. Ti me progoniš. Sad je toga već dosta. Obećanje se Božje nije promijenilo:

DEVET PRVIH PETAKA SPASILI SU TE...

Bodež za Papu.

Taj događaj promijenio je njegov život. Odrekao se krivovjerja i postao potpun katolik. Ali ga je mučila jedna želja. Tražio je od svoga Biskupa da mu izmoli audienciju kod Pape Pija XII.

— Zašto biste htjeli k Papi?

— Da mu predam bodež, kojim sam ga nakanio ubiti.

— Što? Vi ste htjeli Papu, probosti, bodežom?

— Jest! Moja me mržnja na katolike dovela do te odluke. Ja bih to bio i učinio. Ali me je Gospa pretekla. Odnosno milosrđe Srca Isusova. Ja sam naime kao dijete ovršio Veliku devetnicu spasa. I zato sam bio predodređen da ne propadnem...

Kad su javili Papi taj događaj, primio ga je u audijenciju. Dobio je od Bruna čudan dar. Bodež! Veliki i strašan! Onaj, kojim ga je mislio usmrtiti...

Bog je učinio i čudo — poslavši svoju Majku, da se ukaže Bruni samo da održi svoje veliko obećanje: »Onima, koji se kroz devet prvih petaka uzastopce pričeste, obećajem milost konačne ustrajnosti...

Župnik je završio mladim junacima, koji su primili radosna srca devetu Pričest:

— **Uzdajte se i vi!** Ni s vama ne će biti drugačije...«

Majo, hvala ti...

Čim su dečki i djevojčice izašli iz crkve. Stanko je potražio očima Maju. Nije je trebao dugo tražiti. Ona je i na njega mislila toga časa. Jedan bljesak u pogledima govorio je sve...

— Majo, hvala ti! Da tebe nije bilo, ne bih ja danas postigao ovu veliku životnu sreću!

— Ne smiješ meni zahvaliti. Zapravo to je stvar sv. misija. Mi smo danas završili zapravo ono, što su misionari započeli...

– Od danas uvijek ću te cijeniti, Majo, i ....

Oboje su se slatko nasmijali. Razumjeli su se. Možda je ta devetnica i most, koji će od sada tjesnije spajati i njihove duše... Tko zna...? Uostalom, tako bi se često trebalo dešavati... Djevojčice bi morale znati upotrijebiti svoj utjecaj na dečke, da ih skrenu na ovaj put spasa njihovih duša...

Traži se malo molitve, malo simpatije i nešto... blage, nenametljive, evanđeoske lukavosti... Dakle ono, **što je svim djevojčicama naravno...**

> Obećajem ti u prekomjernom milosrđu Srca mojega, da će njegova svemoguća ljubav, svima onima, koji se na devet prvih petaka uzastopce pričeste, podijeliti milost skrušene smrti; ne će umrijeti u mojoj nemilosti, niti bez svetih sakramenata, jer će im se moje Božansko Srce u tom času ukazati sigurnim utočištem.

Na cilju koji je samo predah

»Ako ti vječnost ne svijetli – tvoja su svijetla pogašena.«

Ime je tom austronautu: Gordon Cooper!

Letio je brzinom do 28.070 km na sat. Najbliža točka njegove elipsoidne putanje bila je 160 km od Zemlje, a najudaljenija 260 km. Jedno oblijetanje trajalo je 88 minuta i sedam sekundi.

Zaista izvanredan položaj austronauta, koji je u četvrtak 16. svibnja 1963. godine krenuo u svemir. A što je ondje radio?

Sastavio je molitvu! I to upravo takvu molitvu, koju trebaju moliti svi mladi na kraju Velike devetnice, toga grandioznog puta u veći svemir nego li je svemir kozmonauta.

»Ovo vrijeme moram iskoristiti da molim za sebe i za sve one koji su sudjelovali u tom pothvatu.

Posebno ti **zahvaljujem, Bože, što sam smio poduzeti ovaj lijet. Zahvaljujem ti na milosti, što si me osposobio za to.**

Hvala ti, što sam dospio na ovo divno mjesto, i što smijem gledati oko sebe ove krasote, koje si stvorio...

Pomozi nam svima i vodi nas da svoj život tako udesimo, te postanemo boljima kršćanima; da jedni drugima pomažemo i da međusobno surađujemo a ne da ratujemo.

Pomozi nam da ovu zadaću s uspjehom ispunimo. Budi s našim obiteljima! Vodi nas, daj nam snage!

Molimo te u tvoje ime. Amen.«

»Posve sam siguran da nas ne će ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sadašnjost, ni budućnost, ni visina ni dubina... moći rastaviti od ljubavi Božje.«

Blagdan je Sveta Tri Kralja. Samo nekoliko dana iza posljednjeg prvog petka.

Za vrijeme večernje Mise crkva je dupkom puna svijeta. U klupama kleči 60 mladih dječaka i djevojaka. Nemaju na sebi jednako odijelo. Nikakve zajedničke uniforme. Ali su ipak samo jedno srce.

To su oni, koji su poslušali glas misionara i krenuli na veliko putovanje u raketi spasa prema svemiru Božje ljubavi.

Na njihove duše Krist je stavio svoj pečat. Ovaj se ne će nikada izbrisati. Ni u vremenu! Ni u vječnosti!

Njihov je život još kratak. Ali je već i pun. Trinaest njihovih godina plodne su i preplodne. Plodnije nego mnogih, koji se 70 godina valjaju u blatu sebičnosti i grijeha.

Blago njima!

I opet misionar!

Zadovoljni osmjeh pojavio se svima na licu. Ta kako i ne bi! Onaj misionar, koji ih je poveo na taj veliki put spasa, taj se pojavio na oltaru. On služi svetu Misu.

Nakon evanđelja okrenuo se prema njima. Pogledao ih je svojim mirnim i značajnim pogledom. A onda rekao svoju misionarsku riječ. Govorio je jednostavno. Srdačno, i pošteno tiho. Bez vikanja i galame. Ali je svaka riječ padala na priređeno tlo. Ona će donijeti plod.

Čestitao im je!

— Vi ste podnijeli dosta muka i neprilika. Snijeg! Kiša! Rano ustajanje! Ali prije svega vi ste ustrajali! Sigurno, i vaš župnik se namučio. On je omogućio nekolicini od vas da ste mogli nastaviti i onda, kada ste oboljeli. Obišao vas je u prvi petak prosinca, te vas nekoliko u vašim kućama pričestio, da ne biste prekinuli.

Potakao ih je na pouzdanje!

— Krist nikoga prevario nije! Niti će prevariti vas. On će svoje obećanje izvršiti. Slobodno se predajte osjećaju veselja, zadovoljstva i izvjesne sigurnosti... Ako treba i čudo će učiniti, da vam dušu spasi. On je sam za sebe rekao: »Nebo će i zemlja proći, ali moje riječi ne će proći nikada.«

Najvažnije!

Međutim, istakao je posebno najvažniju stvar današnjeg dana: pogled na budućnost. On sadržava u sebi dvije komponente:

— Prvo: treba nastaviti ići tim putem. Živjeti kršćanskim životom u duhu pet elemenata apostolata molitve. Sa najvažnijim dužnostima — Dnevno prikazanje! Desetka krunice! Mjesečna nakana.

— Drugo: apostolat! Osvajanje drugih. Kristova ljubav ne smije biti plaćena nezahvalnošću i sebičnošću.

Najbolji dokaz zahvalnosti će biti, ako i drugima pomognemo ostvariti svoju vlastitu sreću... Najprije molitvom u duhu mjesečnih nakana što ih Papa preporučuje svaki mjesec. A zatim djelom!Biti mladi misionar! Dovoditi druge da počnu obavljati devetnicu spasa. Biti pilot vječnih visina...

Osvojite svijet!

Misionar je završio riječima, koje su Stanku na posebni način ostale u pameti. Nije ih mogao zaboraviti. Ni za vrijeme Mise, koju su zajednički recitirali. Ni za pričesti, koju su svi zajednički primili.

— Mladi! Isus Krist treba pravih misionara. On vas sada, u ovom času milosti, kada su vaše duše njegove, zove da to postanete. Stvarno i ozbiljno. Otvoreno vam upućujem plameni poziv:

Mladi! Ostavite svijet, da ga osvojite!

Cijela je crkva gledala neviđeni prizor. Suze cure niz obraze tom snažnom i čvrstom čovjeku. Ali ne prestaje govoriti. Vidi se, htio bi prenijeti svu svoju dušu u te riječi.

Svi su mladi pozvani! Tko će se odazvati?

Pred misijskim križem.

Nakon Mise kroz crkvu prolazi mala povorka. Najstariji dečki nose okićeni misijski križ. Dolaze od oltara. Okreću križ prema vjernicima u crkvi. U prvome redu prema onima, koji su za tim križem stupali kroz devet mjeseci. I koji će posebno za njim stupati u budućnost.

— Prije devet mjeseci blagoslovili smo misijski križ. On je bio svojom prsutnošću trajni misionar u vašoj župi. Pred njega ste dolazili svakoga prvoga petka da ostvarite ono, što vas je pozivalo — spasi dušu svoju. On vas i sada poziva da nastavite tim putem. I druge dovodite da to isto čine...

Župnik je stao na oltar. U rukama su mu lijepe diplome. Narodno Svetište Srca Isusova u Zagrebu priznaje da je dotični obavio Devetnicu Spasa i time se pridružio vjernim štovateljima Srca Isusova, koji trpe, mole i rade da dođe kraljevstvo Božje. Poziva svakoga pojedinca da dođe do križa i poljubi ga. Zatim mu svečano podijeli diplomu.

Stankov — hoću!

Nikada kasnije nije Stanko mogao obnoviti ono, što se u njegovu srcu tada desilo.

U času, kada se on našao pred križem da ga poljubi, njemu se pričinilo da se dvije vodoravne strane križa polako sastaju. Kao da ga nečije tajanstvene ruke žele zagrliti. Ne samo zagrliti. Nego i privinuti na jedno Srce. Netko je šapnuo:

— Sinko! Budi ti moj misionar!

Iznenada ga zapljusnu struja nutarnje sreće, kakvu nikada još u životu osjetio nije. Znao je da je u njemu nešto sazrelo. Odluka je stvorena za nešto veliko. Beskrajno! Kocka je pala... I dok su ostali pjevali Kristovu Srcu pristupajući križu i ljubeći ga, Stanko je u svojoj duši proživljavao prve plodove odziva na Kristov poziv. Mir! Zadovoljstvo! Sigurnost!

Njegova je duša po devetnici spasa bila poput žrtve paljenice postavljena na oltar Gospodnji. Misionareva je riječ poput molitve svetoga Ilije izazvala munju Božje milosti. Ova je u jednom času zapalila veliki krijes. Iznenada, ali snažno i neugasivo.

Taj će krijes osvjetljavati put mnogima prema beskrajima!

Što imate reći?

Kada je podijelio svima ukusne diplome, župnik se obrati mladim — smijemo tako reći — »astronautima.«

— Mladi izabranici Kristova Srca. Vi ste došli s granica vječnosti. U vama počiva sada velika, silna moć. Što imate sada reći? Nama svojoj braći! Pred svetohraništem u kojem kuca Božje Srce!

Na te riječi digne se sedmoškolac Ivica. Lijep, pristao dečko. Najbolji đak u razredu. Na njemu je sportsko odijelo. Mirno i ozbiljno, gledajući sve što su bili u crkvi, glasno i jasno započe ovako govoriti:

— Godine 1954. bio je raspisan nagradni natječaj za najkraći životopis Isusa Krista. Nagradu je dobio nepoznat pisac. Objavio ga je jedan američki časopis, koji izlazi u 12 jezika i 17 milijuna primjeraka. Glasi ovako!

Nepoznati...

— Evo mladića, koji se rodio u nepoznatom selu. Sina žene sa sela. Odrastao u drugom selu. Radio je u drvodjelskoj radionici do svoje 30. godine. Zatim je tri godine propovijedao obilazeći sela i gradove.

Nikada nije napisao ni jednog slova.

Nikada nije bio na takvom političkom položaju.

Nikada nije posjedovao svoje kuće. Nikada nije imao svoje obitelji. Nije pohađao škola.

Nkada se nije udaljivao više od 300 kilometara od mjesta u komu se rodio.

Još dok je bio mlad, javno je mijenje zauzelo prema njemu neprijateljski stav. Prijatelji su ga ostavili. Bio je predan neprijateljima. Nad njim je izvršen nazovi-proces. Bio je raspet među dva razbojnika.

Dok je umirao, njegovi su krvnici kockom određivili. Bio je predan neprijateljima. Nad njim je izvršen — njegova vunena haljina.

Bio je pokopan u grob, što mu ga je privrememeno ustupio odani prijatelj.

Tu Ivica prestane. Stanko prihvati.

Najveći Osvajač.

— Od tada prošlo je više od 19 vjekova. A danas je On glavna ličnost ljudskoga roda. On je na čelu svakoga napretka. Ne pretjerujem, kada tvrdim:

Da sve v o j s k e koje su ikada promarširale svijetom;

Da sve f l o t e koje su ikada bile naoružane;

Da svi p a r l a m e n t i koji su se ikada sastali;

Da svi v l a d a r i koji su ikada vladali na zemlji:

Da svi oni z a j e d n o nisu imali toliki upliv na zemaljski život čovjeka, kao ovaj jedini samotnički život.

Mi mladi, koji smo završili devetnicu spasa, to vjerujemo. Puni života ovdje priznajemo da je Isus Krist najveća ličnost, koja je živjela na kugli zemaljskoj.

Mi mladi to vjerujemo — odjeknu kao grom iz svih 60 grla — puni života ovdje priznajemo — da je Isus Krist — najveća ličnost — koja je živjela na kugli zemaljskoj.

Želimo živjeti!

Iza pjesme »Isuse kralju, Isuse, slavo« i opet nasta u crkvi tišina da bi se mogla muha čuti. Između redova mladih probija se Maja. Ona ima riječ.

— Kad otvorim svoje mladenačko srce, vidim, da želim prije svega i iznad svega ž i v j e t i. Ne životariti nego živjeti.

Takmičarsko plivanje u bujici života. Skakutanje na toplim sunčanim zrakama. Pjevajuće puno nade. Pupoljak, koji sanja o životu. Slavodobitna pobjeda pred zaprekama — to je moje srce.

Volim pjesmu što proistječe iz veselja, rada i snage. Kuda koracamo hoćemo bacati radost i nutarnju sreću.

I s u s Krist je zorna opreka smrti, ukočenosti, okamenjenim oblicima. On sam veli o sebi: »Ja sam život.. Kruh života... Ja sam došao zato na ovaj svijet, da imaju život, i da imaju u obilju... Ja sam uskrsnuće i ž i v o t.«

Zato govorimo za cijeli svoj život: Srce Isusovo, Tebi se predajemo i posvećujemo zauvijek! Tebi koji nam daješ život vječni!

Znamo što hoćemo!

Čim je Maja izrekla zadnju rečenicu, ustadoše svi zajedno te gromko i složno zaori njihov glas:

– Zato govorimo za cijeli svoj život: Srce Isusovo – Tebi se predajemo i posvećujemo zauvijek!

– U kojem duhu ćete doživljavati svoje predanje? upita župnik.

– U duhu pet elemenata Kristova Srca!

– A koji su to elementi?

– Prvo – čuvat ćemo milost u svojoj duši!

– Drugo – nedjeljna misa bit će i žrtva našega života!

– Treće – štovat ćemo Majku Božju po aktivu žive krunice!

– Četvrto – svoja srca ćemo učiniti što sličnijima Kristovu!

– Peto – bit ćemo apostoli. Molitvom u smislu Dnevnog prikazanja, djelom – osobito šireći katoličku štampu.

Snažan su dojam učinile ove riječi na sve prisutne. To je mladež koja dolazi, koja nastupa. Ona zna za kim ide. To je njihovo predanje i njihova posveta Srcu Isusovu. Nisu došli na cilj da lješkaraju i trunu. On je samo predah za nove lijetove. Svemir je velik. Prostran. Horizonti zovu.

Novi plan.

Na slijedećem radnom sastanku glavni posao je bio ovaj: točno odrediti plan za budućnost. Što sada? Kako izvesti dana obećanja?

Župnik je preuzeo riječ.

– Vidim da ste ozbiljno shvatili svoju posvetu. Ne želite sada skrstiti ruke. Ne ćete prestati ići započetim putem. Shvaćate je kao veliki životni ugovor sa samim

Bogom. Ugradili ste se svijesno u našu župsku zajednicu.

– Prvi zadatak?

– Prvoga petka, što je pred nama, opet započinjemo. Novu devetnicu kao zadovoljštinu za p s o v k e našega naroda. Prihvaćate?

– Prihvaćamo!

A kada je osvanuo taj prvi petak, Maja je znatiželjno čekala pred crkvom. I kako je tko dolazio, ona ga je brojila. Svi su došli.

Maja je s posebnim veselje konstatirala da je među prvima i Stanko. Ona još nije znala za njegovu tajnu. Ali svakako, više ga nije trebalo »vući«. On je predvodio.

Povjerena tajna.

Što je dulje nosio svoju tajnu u sebi, to je bivao sve nestrpljiviji. Želio se nekome otkriti.

Da li je to bio slučaj, ili potajna namjera, ali činjenica je da je Maji najprije rekao. Evo, kako se to zbilo:

Susreo ju je na ulici. Nakon kratkoga razgovora, najednom zastade. Riječ mu je zapela u grlu. Ona je to primjetila. Osjetila je da želi nešto ozbiljno reći. Nešto, što će se ticati i nje. Zato mu se blago nasmiješi:

– No, reci, Stanko, što mi imaš kazati!

Računala je na jednio. Bog na drugo. Očekivala je sve prije nego slijedeće Stankove riječi, što ih je rekao malo drhtavim ali posve odlučnim glasom:

– Ja ću biti misonar!

Srsi prođoše Marijinim srcem. Toga nije očekivala. U jednom času joj se zamrači pred očima. Ali se hrabro sabere.

— Jesi li dobro promislio?

— Jesam! To — ili ništa drugo!!

Težak mu se teret svali s duše. Eto! Rekao je. I to baš njoj! Osjetio se sretan. Sada ga neće ništa kočiti u njegovu lijetu prema svemiru... On će voditi u visine stotine, tisuće onih, koji ostaju doduše u svijetu, ali također teže svim svojim srcem za tim Božjim visinama.

A Maja?

A Maja? Ona plemenita, dobra Maja?

Ostala je dosljedna sebi. I svome Bogu, koga je volila. Na večer, istoga dana klečala je u crkvi. Samo je vječno svijetlo poigravalo praveći sjene u velikom prostoru. Molila je...

— O, Gospodine! Ja sam ga Tebi dovela. Mislila sam i na sebe... Ali Ti ga želiš posve za sebe imati. Uzmi ga! U z m i! Ti si dostojan, Isuse, mladih. Oni pripadaju Tebi. Ti razveseljuješ njihovu mladost...

Iz svetohraništa je njezino srce čulo ovaj tajanstveni odgovor...

— Zašto i ti, Majo, ne bi slijedila Stankovu stazu? Zašto ne bi postala m i s i o n a r k a?

Pomoć na putovanju

»Sada je vrijeme u kome se svetost sakriva. A ljudska obijest na trgu slavi.
Katedrale, sakupljajte molitelje!«

Dvije su bitne dužnosti svakoga putnika prema svemiru za vrijeme Velike devetnice spasa:

a. Biti u milosti posvetnoj!

b. Pobožno primiti svetu pričest kao zadovoljštinu Božjem Srcu za vlastite i tuđe grijehe.

Život milosti se stiče po vlastitoj, iskrenoj ispovijedi. Spojenoj sa čvrstom odlukom da će se u budućnosti izbjegavati grijesi prošloga mjeseca.

Zato se valja dobro ispovijediti. Ta ispovijed se ne mora obaviti u sam prvi petak. Može se i nekoliko dana ranije. Ali se ne smije obavljati na brzu ruku. Od navike. I površno. Polako to treba učiniti i ozbiljno. Radi se naime o prevažnoj stvari. Isto vrijedi i za svetu pričest.

Da se lakše i temeljitije to može izvršiti, možemo se poslužiti ovim načinom, kako je ovdje iznesen. To nije predugo! Ali je bitno ovdje označeno. Tko se time posluži, može biti miran da će postići cilj za kojim teži prigodom Velike devetnice.

Ne bojimo se zapreka! Zapreke nas čine velikima!

SVETA ISPOVIJED.

1. Molitva Duhu Svetom.

Dođi Duše Sveti! Pomozi mi da se sjetim svojih grijeha, da se za njih pokajem i da ih iskreno kažem svećeniku.

Sveta Marijo, utočište grešnika, moli se za mene.

Anđele čuvaru, ne ostavi me u ovom času.

Oče naš...

2. Sjeti se grijeha.

Molitva: Jesam li se molio ujutro, uvečer, prije i poslije jela? Jesam li pod molitvom mislio na drugo što?

2. Psovka: Jesam li psovao? Koliko puta? Jesam li se bogmao? Jesam li se rugao svetim stvarima?

3. Sveta Misa: Jesam li svake nedjelje i blagdana bio na svetoj Misi? Jesam li zakasnio? Jesam li bio u crkvi nemiran?

4. Roditelji: Jesam li bio neposlušan roditeljima i starijima? Vrijeđao ih i žalostio?

5. Svađa: Jesam li se svađao? Tukao, rugao se, druge naveo na grijeh — da lažu, da kradu itd.?

6. Besramno: Jesam li besramno gledao, mislio, slušao, govorio, igrao se, činio? Koliko puta?

7. Krađa: Jesam li krao? Štogod tuđe našao pa nisam vratio? Kakvu štetu učinio?

8. Laž: Jesam li lagao, ogovarao, tužakao one koji nisu krivi?

9. Petak: Jesam li u petak i zabranjene dane jeo mesa? Koliko puta?

10. Lijenost: Jesam li bio lijen? Jesam li redovito dolazio na vjeronauk?

Da li sam se zadnji put dobro ispovjedio? Jesam li rekao sve svoje grijehe? Jesam li svetogrdno se pričestio, pa nisam to rekao na ispovijedi?

3. Pokajanje i odluka.

Bože, kajem se za svoje gijehe. Žao mi je, što sam uvrijedio Tebe, jer Te jako volim. Mrzim svoje grijehe. Gospodine, smiluj se! Kriste, smiluj se!

Ja ću se od sada čuvati grijeha. Popravit ću se, osobito u ovom... Bit ću dobar. Bože, pomozi mi!

4. Uđi u ispovijedaonicu.

Hvaljen Isus i Marija! U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. Skrušeno ispovijedam svoje grijehe. Zadnji puta sam se ispovijedio.. Rekao sam sve svoje grijehe. Pokoru sam izmolio. Sagriješio sam ovo:

1. Molitva, 2. Psovka, 3. Sveta Misa, 4. Roditelji, 5. Svađa, 6. Besramno, 7. Krađa, 8. Laž, 9. Petak 10. Vjeronauk.

Slušaj, što će ti svećenik reći! Zapamti pokoru? Zatim moli:

Kajem se od svega srca, što uvrijedih Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijehe i čvrsto odlučujem da ću se popraviti i da ne ću više griješiti.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

5. Izvrši pokoru.

Zahvaljujem ti, Bože moj, što si mi oprostio grijehe. Sada sam opet tvoje dijete. Duša je moja bila okaljana grijehom, a ti si je očistio. Radi mojih grijeha mogao si

me kazniti, a ti si mi sve oprostio. Hvala ti. Obećajem, da ću uvijek ostati dobar. Isuse, Marijo i Josipe, vama darujem srce i dušu svoju. Amen.

SVETA PRIČEST.

Hrana duše.

U dvorani Zadnje večere dogodilo se neizrecivo čudo. Isus je pretvorio kruh u svoje Tijelo, a vino u svoju krv.

To isto čudo događa se svaki dan na oltaru kod svete Mise. Poslije podizanja u maloj Hostiji nalazi se isti Spasitelj — veliki, živi Bog i Čovjek. Tu se On žrtvuje rad nas i postaje hrana naše duše.

Pozdravi Isusa!

Spasitelj dolazi, veselim se! Vjerujem u njega. Dobri Spasitelju, iz ljubavi prema meni postao si tako malen, da možeš ući u moje srce. Stvorio si i nebo i zemlju. Svaki cvijetak, svaka sunčana zraka, svaka ptičica govori mi o tvojoj moći i slavi.

Ti si se, dragi Isuse, sakrio u maloj Hostiji. Ja Te ne vidim, ali vjerujem u to. Ti si sam rekao apostolu Tomi: »Blaženi, koji ne vidješe a vjerovaše.«

Kako si dobar, o Isuse! U tebe se ufam, Tebi se nadam, moj Isuse. Spasitelj dolazi, veselim se. Ljubim Ga i darujem Mu svoje srce.

Poslije pričesti.

Kad se budeš vratio od pričesne klupe, nastoj biti posve sabran u srcu. Ništa neka te ne rastrese. Misli

samo na dragoga Spasitelja; kao sveti Ivan, koji je počivao na Srcu Isusovu kod Zadnje večere. Srdačno ga pozdravi. Govori s njim i reci mu sve, što misliš.

On će te rado poslušati. A možeš moliti i ove molitve.

Zahvala

Dobri Spasitelju, Ti si kod mene. Ti veliki i sveti Bože, stanuješ u mom malom srcu! Ti si u meni, Ti moje najveće i najljepše dobro. Vjerujem u Tebe! Molim Ti se! Hvala Ti.

Dobri Isuse, sad si kod mene. Cijelo moje srce puno je zahvalnosti i veselja. Kako ću Ti uzvratiti sve što si za mene učinio? Ja imam samo Tebe. Cijeloga me uzmi kao što si se Ti meni sav dao. Primi moje tijelo i moju dušu, uzmi sve što mislim, govorim i činim. Neka sve bude na Tvoju slavu.

Sve za Tebe. Nijedan grijeh ne će me od Tebe rastaviti. U veselju i tuzi, uvijek ću ostati Tvoj, Isuse! Samo ću Tebe ljubiti, samo Tebe slušati, Tebe ću slijediti. Tebi služiti.

Isuse, Tebi živim! Isuse, za Tebe ću umrijeti! Isuse, Tvoj sam u životu i u smrti.

Dobri Spasitelju, evo završavaju sveti časovi. Ja moram otići. Ali i Ti ćeš sa mnom. Ti si u meni. Ostani u mom srcu. Nemoj otići. Ja sam Tvoj, Isuse, i ostat ću Tvoj. Udijeli mi sve milosti, koje su mi potrebne. Blagoslovi još jednom, veliki i jaki Bože, mene, svoje malo i slabašno dijete, koje si danas toliko usrećio...

Onda izmoli molitvu za potpuni oprost:

Evo, o dobri i preslatki Isuse, pred licem Tvojim bacam se na koljena i s najvećim žarom srca molim Te i zaklinjem: utisni mi u srce živa čuvstva vjere, ufanja i ljubavi, pravu pokoru za moje grijehe i čvrstu odluku da ih popravim. To molim promatrajući u sebi i gledajući u pameti Tvojih pet rana i imajući pred očima ono, što je prorok David rekao o Tebi, o dobri Isuse: »Proboli su ruke moje i noge moje; izbrojiti mogu sve kosti moje.« Očenaš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Svagdanje prikazanje:

Božansko Srce Isusovo! Prikazujem Ti po Bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se Ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito Ti ih prikazujem za svetu Crkvu, za Svetoga Oca Papu i za sve potrebe, koje su preporučene članovima Apostolata molitve. Amen.

Devetnica spasa

Upiši u kontrolni listić

Želeći osigurati spas svoje duše, kroz devet ću se prvih petaka ispovijediti i pričestiti:

1. — ..... 196.....
2. — ..... 196.....
3. — ..... 196.....
4. — ..... 196.....
5. — ..... 196.....
6. — ..... 196.....
7. — ..... 196.....
8. — ..... 196.....
9. — ..... 196.....

U ..... dne .....

Potpis:

Sadržaj

strana

Visine nas zovu 7

1. Na startu 9

2. Početna faza putovanja 25

I. Još samo osam puta 26

II. Prvi petak u Zagrebu 33

III. I na ljetovanju se može 37

IV. Okom u oko smrti 41

3. Nema više povratka 49

V. Sveta Misa centar života 51

VI. S Marijom u život 55

VII. Dužnost mladih: zadovoljština 63

VIII. Svijet za Krista 67

IX. Hvala Ti, Bože 73

4. Na cilju koji je samo predah 77

5. Pomoć na putovanju 89